

Mwisho wa Waovu

Hukumu ya Mwisho ya Moto

Adrian Ebens

Deyan Delchev,
Adrian Ebens na Danutasn Brown

Mwisho wa Waovu

Maranathamedia.com
Maranathamedia-kenya.com

Machi, 2019

Yaliyomo

Moto Ulishuka kutoka kwa Mungu	4
Neno na Kioo cha Uhalisia	6
Uhusiano kati ya Mwanadamu na Dunia.....	8
Mafuriko yanafanya kazi kwa kanuni iyo hiyo	10
Kioo cha Sheria.....	12
Ufunuo wa Msalaba.....	16
Kuficha Uso wa Mungu.....	17
Hukumu	21
Mfano wa Kiungu wa Moto.....	25
Mfano wa Kiungu na Roho ya Unabii.....	27
Maelezo ya kufunga katika Pambano Kuu	32
Kuharibiwa Bila Kazi au Nguvu ya Nje	40
Tabia Tukufu ya Mungu	41
Moto kutoka kwa Mungu?.....	45
Viwango vya Adhabu	52
Hitimisho	54

Moto Ulishuka kutoka kwa Mungu

Kwa watu wengi maelezo ya hukumu ya moto baada ya milenia ni dhibitisho la mwisho lililopingika kwamba Mungu huwaua watu moja kwa moja:

Na miaka elfu itakapomalizika, Shetani atafunguliwa kutoka gerezeni mwake, (8) Na atatoka nje ili kudanganya mataifa ambayo yapo katika sehemu nne za dunia, Gogu na Magogu, kuwakusanya pamoja ili kupigana: Idadi yao ni kama mchanga wa bahari. (9) Wakaenda juu ya upana wa dunia, wakazunguka kambi ya watakatifu, na mji uliopendwa; na moto ukashuka kutoka kwa Mungu kutoka mbinguni, ukawameza. (10) Ibilisi aliyewadanganya alitupwa ndani ya ziwa la moto na kiberiti, ambapo yule mnyama na yule nabii wa uwongo wapo, na watateswa mchana na usiku milele na milele. Ufu 20:7-10

Usomaji wa juu zaidi wa maandiko pamoja na maandishi kama haya magumu, sio tu kwa rahisi kwamba yanaweza kumfanya mtu afikirie kuwa Mungu huu, lakini pia kwamba kuzimu kutadumu milele, kwa sababu mapema katika Ufunuo tunapata taarifa ifuatayo kuhusu tukio lile lile:

***Na moshi wa mateso yao hupanda juu milele na milele:** wala hawana pumziko mchana na usiku, wanaomwabudu yule mnyama na sanamu yake, na kila mtu anayepokea alama ya jina lake. Ufu 14:11*

Kusimama juu ya msingi usioweza kugeuzwa wa ukweli, harakati ya Waadventista iliitwa kufuata sheria za tafsiri ya Bibilia inayotokana na Bibilia yenyewe:

Wale ambao wanajishughulisha kutangaza ujumbe wa malaika wa tatu wanatafuta maandiko kwenye mpango ule ule ambao Baba Miller alichukua. Katika kitabu kidogo kinachoitwa "Views of the Prophecies and Prophetic Chronology," Baba Miller anatoa sheria zifuatazo lakini zenye busara na muhimu za kusoma na kutafsiri kwa Bibilia: {RH Novemba 25, 1884, par. 23}

"1. Kila neno lazima liwe na mkondo wake ulio sahihi juu ya mada iliyotolewa katika Bibilia; 2. Andiko lote ni muhimu, na linaweza kueleweka kwa kutumia bidii na kusoma; 3. Hakuna

*kitu chochote kilichoonyeshwa katika maandiko kinachoweza au kujificha kutoka kwa wale wanaouliza kwa imani, sio kupotoka; 4. **Kuelewa mafundisho, kuleta maandiko yote pamoja juu ya mada unayotaka kujua, kisha kila neno liwe na ushawishi wake sahihi; na ikiwa unaweza kuunda nadharia yako bila kupotoka, huwezi kuwa na makosa**; 5. Maandishi lazima yajidhihirishe yenyewe, kwani ni sheria yenyewe. Ikiwa mimi hutegemea mwalimu kunielezea, na anapaswa kufikiria maana yake, au anatamani kuifanya kwa sababu ya imani yake ya kidhehebu, au afikiriwe kuwa na busara, basi utabiri wake, hamu, imani, au hekima ni yangu na wala, na sio ya Bibilia.”*

Hapo juu ni sehemu ya sheria hizi; na katika kusoma kwetu Bibilia sote tutafanya vizuri kufuata kanuni zilizowekwa. {RH Novemba 25, 1884, par. 23-25}

Wakati tu maandiko yote juu ya somo fulani yanakubaliana, ndipo tunaweza kuwa na hakika kwamba nadharia yetu ni ya ukweli. Utata mkubwa uajitokeza katika tafsiri ambayo inamwonyesha Mungu kama mteketezaji wa moja kwa moja wa waovu katika ziwa la moto ni maisha ya Yesu Kristo. Kristo alikuja kudhihirisha kabisa tabia ya Baba yake na tunapoangalia maisha Yake duniani, hakika tunaweza kujua jinsi Mungu alivyo: Kristo alikuja kudhihirisha tabia ya Mungu duniani, na tuapoangalia maisha yake hapa duniani, tuawezakuelewa namna alivyo Mungu.

Yesu akamwuliza, “Je! Nimekaa nawe muda mrefu sana, lakini bado haujanijua? yeye aliyeniona amemwona Baba; basi, je! wewe wasemaje, tuonyeshe Baba?” Yohana 14:9

Nimekutukuza duniani: Nimemaliza kazi ambayo umenipa niifanye ... (6) Nimewaonyesha jina lako kwa wale watu ulionipa kutoka kwa ulimwengu: walikuwa wako, ukanipa mimi; na wamelishika neno lako. Yohana 17:4, 6

Kazi ya Msamaria mwema inawakilisha utume wa Kristo kwa ulimwengu. Mwokozi wetu alikuja kufunua tabia ya Mungu, kuwakilisha upendo wake kwa mwanadamu. Alifanya kama vile baba angefanya katika dharura zote. Kristo alionyesha kwetu sisi kuwa upendo ambao Mungu anao kwetu mwanadamu

hawezi kuwa nao. Alikufa ili kuokoa wale ambao walikuwa maadui zake; aliwaombea wauaji wake. HM Oktoba 1, 1897.

Wakati Kristo alikuwa hapa duniani, hakuua mtu yeyote:

Herode na viongozi wabaya walimuua yule aliye Mwadilifu, lakini Kristo hakuwahi kumuua mtu yeyote, na tunaweza kusema kuwa roho ya mateso - kwa sababu wanadamu wanataka uhuru wa dhamiri — asili yake ni- Shetani. Ms62-1886.64

Tukio lolote ambalo limeelezwa katika Ufunuo 20, haliwezi kuwa kinyume na ufunuo ambao Mwana wa Mungu alitoa juu ya Baba yake alipokuwa duniani. Kwa kuwa na haya akilini tutachunguza sababu zinazochangia matukio katika Ufunuo 20:7-10, kama zinavyoelezwa katika Bibilia yote.

Neno na Kioo cha Uhalisia

Maandiko yanatuambia kuwa Mungu (1) aliumba ulimwengu kwa Neno lake, (2) Anaendelea kulitunza kwa Neno lilo hilo, na kwamba (3) Neno hili ndiye Mwana wake wa pekee:

Kwa neno la Bwana mbingu zilifanywa; na jeshi lote kwa pumzi ya kinywa chake (9) Maana alizungumza, ikawa; akaamuru, ikasimama haraka. Zaburi 33:6, 9

Hapo mwanzo kulikuwako Neno, na Neno alikuwa kwa Mungu, na Neno alikuwa Mungu. (2) Huo ulikuwa mwanzo na Mungu. (3) Vitu vyote viliumbwa na yeye; na bila yeye hakuna kitu chochote kilichotengenezwa. Yohana 1:1-3

Ni nani (Kristo) mfano wa Mungu asiyeonekana, mzaliwa wa kwanza wa kila kiumbe: (16) Kwa yeye vitu vyote viliumbwa, vilivyo mbinguni, na vilivyo duniani, vinavyoonekana na visivyoonekana, ikiwa ni viti vya enzi, au enzi, au wakuu, au nguvu: vitu vyote viliumbwa na yeye, na kwa ajili yake: (17) Yeye ni kabla ya vitu vyote, na yeye vitu vyote. Wakolosai 1:15-17

Kwa kuwa vitu vyote “vina”, na Mwana wa Mungu, inamaanisha kuwa bila kufanya kazi kwa nguvu zake mara kwa mara kwa nguvu Yake, kungekuwa na machafuko kamili. Tazama jinsi hii ilionyeshwa na A. T. Jones:

*Kwa hivyo basi Mungu alionyeshwa kwa Kristo kwa neno lake katika uumbaji na bado anaonekana hivyo, katika vitu vilivyoubwa-kwa kuumba, katika kuhifadhi, kushikilia pamoja, na kushika. Kwa hivyo mvuto huo ni Mungu katika Yesu Kristo. Sayansi inatuambia kwamba sheria ya mvuto inaimarisha mambo, unajua; lakini ni nini mvuto? “Kwa nini, hiyo ndio inayoshikilia mambo.” Kuna jibu bora kuliko hilo. Jibu ni mvuto, sheria ya mvuto, inaweka vitu hivi vyote katika maeneo yao. **Lakini ni nini mvuto? Ni nguvu ya Mungu iliyoonyeshwa kwa Yesu Kristo katika uumbaji; hiyo ni mvuto.***

*Ushirikiano, katika sayansi, ni kushikilia pamoja. Lakini mshikamano ni nini? Jibu lote ambalo sayansi inaweza kutoa ni, neno “mshikamano” linatokana na maneno mawili ya Kilatini, co na haerere, ikimaanisha kushikilia pamoja; kwa maneno mengine, mshikamano ni mshikamano; ndio jibu. Kuna jibu bora kuliko hilo. Kuna jibu la Mungu, na anatuambia kwamba **mshikamano ni nguvu ya Mungu iliyoonyeshwa kwa Yesu Kristo katika uumbaji; Kwa maana kwa Yeye vitu vyote vinaungana, vinashikamana; huo ni mshikamano.** GCB/GCDB 1893, p. 441. 6, 7*

Kila kitu ulimwenguni kinasimamiwa na nguvu ya Mungu katika Neno lake - Bwana wetu Yesu Kristo. Lakini kuna jambo moja ambalo linaweza kuathiri mpangilio wa nguvu hii, na jambo hilo ni dhambi:

Akasema, Umefanya nini? Sauti ya damu ya ndugu yako inanililia kutoka ardhini. (11) Na sasa umelaaniwa kutoka ardhini, ambayo imefungua kinywa chake kupokea damu ya ndugu yako kutoka mkononi mwako; (12) Unapoipalilia ardhi, haitakupa nguvu yako; utakuwa mtoro na mtu asiye na kikao katika ardhi. Mwa 4:10-12

Dunia inaomboleza na kufanywa tupu kabisa, dunia inaharibiwa kabisa, wakuu wa dunia wanadhoofika. (5) Dunia nayo imetiwa unajisi na wenyeji wake; kwa sababu wamevunja sheria, wamebadilisha agizo, wamevunja agano la milele. (6) Kwa hivyo laana imekula dunia, na hao wakaao ndani ni ukiwa. Kwa hivyo wakaaji wa dunia wamechomwa, na watu wachache wamebaki. Isaya 24:3-6

Uhusiano kati ya Mwanadamu na Dunia

Ona kwamba laana ambayo ilitokana na mauaji ya Kaini ya kaka yake, ni pamoja na hali ya asili/ilihusishavitu visivyohai. Hii ni kwa sababu Adamu kama kichwa (mwenye kutawala) wa uumbaji wa kidunia alikuwa katika muundo wa kiungu na asili:

*Mungu akasema, Tufanye mwanadamu kwa mfano wetu: **na watawale** juu ya samaki wa baharini, na ndege wa angani, na wanyama wa ng'ombe, **na nchi yote**, na juu ya kitu cha kutambaa kitambaacho juu ya nchi ... Ndipo Mungu akawabariki, Mungu akasema, Zaeni mkaongezeke, na mjaze ardhi, na kuitiisha; na muwe na nguvu juu ya samaki wa baharini, na ndege wa ndege wa angani, na juu ya kila kiumbe hai kinachotembea juu ya nchi. Mwa 1:26, 28*

Baada ya Adamu kuanguka, dunia na kila kitu kilichokuwa duniani kilianza kuonyesha uasi wake dhidi ya Mungu. Hii inaelezea hali ya ubakaji wa wanyama, na mimea yenye magugu yenye sumu kutokeza:

*Ndipo kwa Adamu akasema, Kwa sababu umeisikiza sauti ya mke wako, na kula ya mti ambao nilikuamuru, nikisema, Usile kwa hiyo: **ardhi imetukanwa kwa sababu yako**; kwa uchugu utakula siku zote za maisha yako; (18) **Michongoma na miiba itakuzalia**; nawe utakula mboga za kodenji; Mwa 3:17, 18*

Katika muundo wa kiungu dunia na kila kitu kilichomo ni kioo cha mwanadamu. Mungu alifanya hivyo ili mwanadamu aweze kutazama kutokea kwa maumbile na kugundua kuwa kuna kitu kibaya katika uhusiano wake na Mungu na haki kutokana na dhambi. Machafuko kwa maumbile yalikuwa dhahirisho la machafuko katika motisha ya mwanadamu, yalifanywa hivyo ili mwanadamu apate kuona ili aweze kuelewa vizuri, kisha atubu. Ikiwa mwanadamu alikuwa katika uhusiano na Mungu, Dunia ingeonyesha pia kuwa katika kuzaa matunda mazuri.

Hii ndio sababu, wakati mataifa yanayowazunguka Israeli yalisisitiza kubaki katika ibada yao ya sanamu, walipokea onyesho lifuatalo la uasi wao wenyewe kutoka kwa ardhi waliyokuwa wakiishi:

*Na hiyo nchi **imetiwa unajisi**: kwa hivyo mimi naipatiliza uovu wake juu yake, na hiyo nchi inawatapika wenyeji wake ... (28)*

Ili kwamba hiyo nchi isiwatapike na nyinyi pia, wakati mnaitia unajisi, kama vile ilivyoitapika hiyo taifa iliyotangulia mbele yenu. Mambo ya Walawi 18:25, 28

Dunia pia inaonyesha yale yaliyopandwa juu yake na adui wa Mungu:

Basi waja wa mwenye nyumba wakaja wakamwambia, Bwana, je! Hukupanda mbegu nzuri katika shamba lako? inatoka wapi magugu? (28) Akawaambia, Adui amefanya hivi. Mt 13:27, 28

Adui katika uwanja wa Bwana alikuwa Shetani, ambaye baada ya kuanguka kwa wazazi wetu wa kwanza, alidai umiliki juu ya ulimwengu wetu:

Sasa kulikuwa na siku ambayo wana wa Mungu walikuja kujihudhurisha mbele za Bwana, na Shetani akaja pia kati yao. (7) Bwana akamwambia Shetani, Umetoka wapi? Ndipo Shetani akamjibu Bwana, akasema, Kutoka huko na huko duniani, na kutoka kwa kwenda juu na chini ndani. Ayubu 1:6, 7

Ibilisi, akamchukua mpaka mlima mrefu, akamwonyesha falme zote za ulimwengu kwa muda mfupi tu. (6) Ibilisi akamwambia, Nguvu hizi zote nitakupa na utukufu wake; kwa maana nimekabidhiwa; na yeyote nitakaye nitampa. (7) Basi, ikiwa utaniabudu, yote yatakuwa yako. Luka 4:5-7

*Hapo baadaye sitaongea mengi na wewe; kwa kuwa **mkuu wa ulimwengu huu** anakuja, wala hana kitu ndani yangu; Yohana 14:30*

Kwa hivyo, tangu siku za Adamu kuanguka, dunia inaonyesha tabia ya Adamu ya uasi kwa Mungu kupitia ushawishi wa bwana wake mpya, Shetani.

Chini ya laana ya dhambi maumbile yote yalikuwa kumshuhudia mwanadamu juu ya tabia na matokeo ya uasi dhidi ya Mungu. Wakati Mungu alimfanya mwanadamu alimfanya atawale juu ya dunia na viumbe vyote hai. Maadamu Adamu alikuwa mwaminifu kwa Mbingu, maumbile yote yalikuwa chini yake. Lakini wakati aliasi sheria ya Mungu, viumbe duni walikuwa katika uasi dhidi ya utawala wake. Kwa hivyo Bwana, kwa rehema zake kuu, angewaonyesha wanaume

utakatifu wa sheria Yake, na kuwaongoza, kwa uzoefu wao wenyewe, kuona hatari ya kuiweka kando, hata kwa kiwango kidogo. PP 59, 60

Sio tu kwamba mwanadamu alikuwa chini ya nguvu ya wadanganyifu, lakini dunia yenyewe, nguvu ya mwanadamu, ilinyang'anywa na adui. {Bible Echo Julai 15, 1893}

Mafuriko yanafanya kazi kwa kanuni iyo hiyo

Isingalikuwa kwa neema ya Mungu kupitia Kristo, Shetani angewaangamiza raia wake wote. Shetani huchukua fursa ya watu tu wakati wanakuwa mawakala wa falsafa yake - dhambi. Kwa hivyo wakati wa kabla ya mafuriko, alifurahi kwamba ubinadamu ulionyesha tabia yake. Watu walijitayarisha sana na kujithibitisha katika dhambi zao, ili hii isababishe kujiondoa kwa nguvu ya kudumisha ya Mungu katika Kristo ulimwenguni kote:

Bwana akasema, Roho yangu haitashindana daima na mwanadamu, kwa kuwa yeye pia ni mwili. Siku zake zitakuwa miaka mia na ishirini. Mwa 6:3

Watu kabla ya mafuriko walikuwa wakataa mwaliko wa huruma wa Mungu kupitia Nuhu na walikuwa wakikemea Roho wa Kristo aliyewaita. Mungu alitabiri kwamba, katika hatua hii ya kuzidi kwa uovu, baada ya miaka 120, watu wangesulubisha kabisa Kristo ndani yao na kwa hivyo nguvu ya kuimarika ya Mungu katika Kristo ingekuwa imeondolewa / kusulubiwa na dunia ingeruhusiwa kudhihirika kikamilifu tabia ya kuanguka kwao:

*Kwa hili kwa hiari hawajui, ya kuwa **kwa neno la Mungu** mbingu zilikuwa za zamani, na ardhi **ikasimama kutoka kwa maji na majini**: 6 ambayo wakati huo ulimwengu ulipokuwa umejaa maji, uliangamia. Mbingu na dunia, ambazo sasa, **kwa neno hilo hilo zimehifadhiwa, zimehifadhiwa moto dhidi ya siku ya hukumu na uharibifu wa watu wasiomcha Mungu.** 2 Petro 3:5-7*

Watu kabla ya mafuriko hawakugundua kuwa nguvu za Kristo ndizo zilizosababisha mambo ya ulimwengu. Walidhani kwamba michakato ya maumbile ilisimamiwa na nguvu ya asili iliyomo katika maumbile yenyewe na kwa hivyo onyo la Nuhu kwa mafuriko yaliyokuja lilionekana kuwa lisilo na busara kwao. Walakini, Maandiko yanatuambia kwamba nguvu

inayosimamia kila kitu ni Kristo - Neno hai la Mungu. Hapa Petero *anaonyesha kuwa mchakato huo huo uliosababisha mafuriko ya maji pia utasababisha mafuriko ya moto baada ya milenia, na kama ile ya kwanza ilisababishwa na kusulubiwa kwa Neno la Mungu aliye hai, basi mwisho huo utasababishwa na hali kama hiyo.* Mioyo ya wanadamu ilikuwa migumu kabisa kwa kukataa kwao kabisa ombi la Kristo; jibu lao la mwisho kwa Roho wake lilikuwa la kuua. Kutolewa kwa Roho wa Mungu kupitia dhambi za watu ambao waliishi kabla ya mafuriko, ndiyo sababu ya mafuriko hayo:

*Kwa sababu walikataa onyo hilo, **Roho wa Mungu aliondolewa kutoka kwa jamii ya wenye dhambi, na waliangamia katika maji ya mafuriko.** GC 431.1*

*Huku akijawa na kujuta sana kwa dhambi yake mwenyewe, na mara mbili alikifiwa katika kifo cha Abeli na kukataliwa kwa Kaini, Adamu akawezwa na uchungu. Alishuhudia **ufisadi ulioenea sana ambao mwishowe ulikuwa unasababisha uharibifu wa ulimwengu na mafuriko;** PP 82.2*

Hii inadhihirika kwa kusoma kwa uangalifu kwa Mwanzo 6:

Mwanzo 6:13-14 Mungu akamwambia Nuhu, Mwisho wa kila mwili umefika mbele yangu; kwa maana dunia imejaa jeuri kupitia wao; na tazama, nitaziangamiza [Nguvu H7843] na ardhi. (14) Jifanyie sanduku la miti ya mvinje; Fanya vyumba katika safina, na kuiweka ndani na nje kwa lami.

Ikiwa tutachunguza neno kuharibiwa kwa Kiebrania tutaona kuwa ina maana:

H 7843: Mzizi wa zamani; kuoza, yaani (haribu)—piga, haribu, poteza, angamia, mwaga, mharibifu.

Neno hilo hilo limetumika katika aya kabla ya kumi na tatu:

Mwanzo 6:11-12 Dunia pia ilikuwa na ufisadi [H7843] mbele za Mungu, na dunia ilikuwa imejaa dhuluma. (12) Na Mungu akaitazama dunia, na tazama, ilikuwa na ufisadi [H7843]; kwa maana watu wote walikuwa wameiharibu njia yake juu ya nchi.

Ikiwa tutatumia neno *kuharibu*, ambalo watafsiri walitumia kwa neno moja la Kiebrania kwenye Mwa 6:13 basi maandishi yatakuwa kama ifuatavyo:

Mwanzo 6:11-12 Dunia pia iliharibiwa mbele ya Mungu, na dunia ilijazwa na jeuri. (12) Mungu akaona dunia, na tazama, imeharibiwa; kwa kuwa watu wote wameiharibu njia yake juu ya nchi.

Dunia yenyewe ilikuwa na wachafu na dhuluma ya wanadamu na kwa hivyo Mungu akaona kwamba katika hatua yake ya mwisho kwamba dunia itaonyesha uasi wa mwanadamu. Hii ndio sababu Yesu katika siku za maisha yake duniani alisema kwa umati:

*Na mtu yeyote akisikia maneno yangu na asiamini, **sitamhukumu**; kwa maana sikuja kuhukumu ulimwengu, bali kuokoa ulimwengu. (48) Yeye amenikataa na hapokei maneno yangu, ana mtu anayemhukumu: **neni ambalo nimeongea, ndilo litakalomhukumu siku ya mwisho.** Yohana 12:47-48*

Hapa Yesu anajitenga na kazi ya hukumu ambayo inafanya kazi katika Neno Lake kuonyesha kwamba katika Neno Lake, ambalo “linashikilia mambo” (Ebr 1:3), ana msimamizi anayejitegemea na asiye na upendeleo ambaye huonyesha uovu wa wanadamu na kuwaadhibu wakati wanakataa kutubu. Kwa sababu ya hii, wakati Kristo atarudi mara ya pili Yeye anawakilishwa kwa njia ifuatayo:

*Kisha nikaona mbingu zimefunguliwa, na tazama, farasi mweupe; na yeye aliyeketi juu yake aliitwa Mwaminifu na wa kweli, na kwa haki **anahukumu na kufanya vita.** (12) Macho yake yalikuwa kama ndimi za moto, na kichwani mwake kulikuwa na taji nyingi; Alikuwa na jina lililoandikwa, ambalo hakuna mtu alijua lakini yeye mwenyewe. (13) Na alikuwa amevikwa vazi lililowekwa katika damu: **na jina lake aliitwa Neno la Mungu.** (14) Na majeshi yaliyokuwa mbinguni yalimfuata juu ya farasi weupe, wamevaa kitani safi, nyeupe na safi. (15) **Na kinywani mwake hutoka upanga mkali, ili aweze kuipiga mataifa;** naye atawatawala kwa fimbo ya chuma; naye hukanyaga shinikizo la mvinyo ya gadhabu ya hasira ya Mungu Mwenyezi ... Ufu 19:11-15*

Kioo cha Sheria

Yesu anarudi kama mwakilishi wa tabia ya Baba yake. Kama Neno hai la Mungu, yeye hujumuisha kanuni za sheria ya Mungu ya upendo. Lakini upendo huo huo ambao unafanya kazi katika kuwaokoa wenye dhambi watubu, wakati huo huo unageuka kuwa “harufu mbaya” kwa waovu:

Ila Mungu ashukuriwe, ambaye hutushangiliza daima katika Kristo, na kudhihirisha harufu ya kumjua yeye kila mahali kwa kazi yetu (15) Kwa maana sisi ni harufu ya kupendeza ya Kristo kwa Mungu, katika wale ambao wanaokolewa, na kwa wale wanaopotea: (16) Kati harufu mauti iletayo mauti; katika hao wa kwanza harufu ya uzima iletayo uzima. Naye ni nani atoshaye kwa mambo hayo? 2 Kor 2: 14-16

Upendo huo wa Mungu ambao ni uhai wa kutoa haki, kwa waovu ni mbaya kwa waovu. Tazama kwa uangalifu **kwamba upendo haubadilishi sifa zake**, kwa sababu ni harufu moja kwa makundi mawili ya watu, lakini athari yake inategemea ni mtu wa aina gani aliyefunuliwa. Utaratibu huu umeelezewa kwa ukweli kwamba waovu wanapomwona Mungu kama Yeye - upendo kabisa usio wa ubinafsi, katika mwanga wa uwepo huu dhambi zao zinajidhihirisha katika hali yao halisi, kujidanganya kwao kunafutwa na nuru safi ya ukweli. na kwa hivyo matokeo mabaya ya dhambi huwaangukia, ikithibitisha kwamba “*mshahara wa dhambi ni kifo*” (Warum 6:23). Lakini Mungu siye chanzo cha kifo hicho. Kwa hivyo kwa kuruhusu dhambi kuwachoma waovu, kifo chenyewe hukoma kuwapo:

*Na **kifo** na kuzimu vilitupwa ndani ya ziwa la moto. Hiki ni kifo cha pili. Ufu 20:14*

Ikiwa Mungu ndiye mtekelezaji wa moja kwa moja wa hukumu hii basi kifo kinaweza kutokufa kwa Mungu. Bado tunajua kuwa katika Baba yetu wa mbinguni **hakuna giza tena**:

Kila zawadi nzuri na kila karama kamilifu imetoka juu, na hushuka kutoka kwa Baba wa taa, ambaye hakuna ubadilishaji, wala kivuli cha kugeuka. Yakobo 1:17

*Huu ndio ujumbe ambao tumesikia habari zake na tunawaambia kuwa Mungu ni mwangaza, **na ndani yake hakuna giza hata kidogo**. 1 Yohana 1:5*

Je! Ni kwa nini ni vigumu sana kwa wanadamu kuelewa jinsi uumbaji hujibu/hutendea dhambi, kwa hivyo kumuelewa Mungu kama muangamizi?

Ni kwa sababu sisi wenyewe hatuna mawazo ya Kristo, wadhhalilishaji kidogo, tumeumbwa kwa mfano wa baba yetu wa mwili Shetani, ambaye ndiye Mwangamizi (Yohana 8:44, Ufunuo 9:11). Tunaangalia sheria na mtunza sheria na tunaona uso wetu kwenye kioo.

Kwa maana ikiwa mtu yeyote ni msikiaji wa neno, na si mtendaji, ni kama mtu anayeona uso wake wa asili kwenye glasi [kioo]... Yakobo 1:23

Kuhusu sheria kuna mifano mingi iliyotolewa katika maandiko. Yesu aliruhusu maendeleo ya mchakato kama huo, wakati wanafunzi Wake walipokuwa wamejihusisha na dhambi ya kutompenda jirai yake.

*Yesu alitoka hapo, akaenda katika mpaka wa Tirona Sidoni. (22) Na tazama, mwanamke mmoja wa Kanaani alitoka katika nchi hiyo, akamwita, akisema, Nihurumie, Ee Bwana, Mwana wa Daudi; binti yangu anasumbuliwa sana na pepo. (23) **Lakini yeye hakumjibu neno.** Wanafunzi wake wakamwendea, wakamwambia, **Mruhusu aende zake; kwa kuwa yeye hulia baada yetu.** (24) Lakini yeye akajibu akasema, **Sikutumwa ila kwa kondoo waliopotea wa nyumba ya Israeli.** (25) Ndipo akaja, akamwabudu, akisema, Bwana, nisaidie. (26) Lakini yeye akajibu akasema, **Haifai kuchukua mkate wa watoto, na kumpa mbwa.** (27) Akasema, Kweli, Bwana; lakini mbwa hula makombo yaliyoanguka kutoka kwa meza ya bwana wao. (28) Basi Yesu akajibu, akamwambia, **Ee mwanamke, imani yako ni kubwa; na iwe kwako vile utakavyo. Na binti yake akapona tangu saa hiyo hiyo. Math 15:21-28***

Katika hali hii, kwa Uwezo wake kama Sheria hai ya Mungu / Neno la Mungu, Yesu alionyesha uvumilivu wa kikabila kwa wanafunzi wake kurudi na kwao ili awasaidie kuona dhambi zao, na pia kujaribu imani ya mwanamke kutoka Sidoni. aliyehitaji kushinda ubaguzi wake dhidi ya masiya wa Kiyahudi. Tunaweza kuona jinsi katika kesi hii sheria haikuonyesha tabia halisi ya Mungu, lakini mawazo ya dhambi ya wanafunzi, kwa sababu wanafunzi walikuwa wakisikia na hawakufany sheria:

Lakini iweni watendaji wa neno, na sio wasikiaji tu, na kujidanganya. (23) Kwa maana ikiwa mtu ni msikiaji wa neno

na sio mtendaji, ni kama mtu anayeangalia uso wake wa asili kwenye kioo; Yakobo 1: 22-23

Mfano mwingine kama huo tunaweza kupata katika mfano wa Yesu wa tajiri na Lazaro:

Ikawa kwamba huyo mwombaji alikufa, na akachukuliwa na malaika kwenye kifua cha Ibrahimu: huyo tajiri pia alikufa, akazikwa; (23) Na kuzimu akainua macho yake, akiwa katika mateso, akamwona Abrahamu kwa mbali, na Lazaro kifuani mwake. (24) Akalia, akasema, “Baba Abrahamu, nihurumie, umtume Lazaro, aninyunyizie ncha ya kidole chake katika maji, na atose ulimi wangu; kwa maana ninateswa katika moto huu.” Luka 16:22-24

Katika mfano huu Kristo alikuwa akikutana na watu kwa ardhi yao wenyewe. Fundisho la hali ya kujua kati ya kifo na ufufuo lilifanywa na wengi wa wale ambao walikuwa wakisikiliza maneno ya Kristo. Mwokozi alijua mawazo yao, na akatengeneza mfano wake ili kushinikiza ukweli muhimu kupitia maoni haya yaliyotanguliwa. Aliinua mbele ya wasikiaji wake kama kioo ambamo watajiona wenyewe katika uhusiano wao wa kweli na Mungu. Alitumia maoni yaliyopo kufikisha wazo alilotaka kuweka wazi kwa wote - kwamba hakuna mtu anayethaminiwa kwa mali yake; kwa yote aliyonayo ni yake tu kama tuzo la Bwana. Matumizi mabaya ya zawadi hizi zitamuweka chini ya mtu masikini na taabu zaidi anayempenda Mungu na anamwamini. COL 263.2

Kusudi la mchakato huu, ambapo sheria inaonyesha fikira za mwenye dhambi, ni kumsaidia mwenye dhambi kuona hali yake ya kufunuliwa - utambuzi wa “uhusiano wake wa kweli na Mungu” - kumuongoza kutubu ili aweze kuwezesha kupokea neema tele ya Mungu yenye kuokoa:

Kwa hivyo sheria iliingia, ili kosa lizidi. Lakini ambapo dhambi ilizidi, neema ilizidi zaidi. Rom 5:20

Walakini wakati wenye dhambi walipokataa kila fursa ambayo Mungu alikuwa amewapa na wamejitambulisha kabisa na dhambi zao, basi utaftaji huo wa sheria utaruhusu uharibifu wao katika dhambi zao.

Utajiri, nguvu, fikra, fasaha, kiburi, sababu zilizopotoka, na shauku, zimeorodheshwa kama maajenti wa Shetani katika kufanya kazi yake katika kuifanya barabara pana ipendeke, na kuipaka kwa maua yenye kutia majaribuni. Lakini kila neno walilolinena dhidi ya Mkombozi wa ulimwengu litaonyeshwa kwao, na siku moja litawaka mioyoni mwao yenye hatia kama moto wa risasi iliyoandaliwa. Watashikwa na woga na aibu watakapoona yule aliyeinuliwa akija katika mawingu ya mbinguni kwa nguvu na utukufu mwingi. Halafu yule aliyetenda dhambi kwa ujasiri, ambaye alijiinua dhidi ya Mwana wa Mungu, atajiona katika giza la kweli la tabia yake. Kuona utukufu usio na kifupi wa Mwana wa Mungu kutakuwa chungu sana kwa wale ambao walihusika kutiwa dhambi. Nuru safi na utukufu unaotokana na Kristo utainua majuto, aibu na hofu. Watatuma vilio vya huzuni kwa miamba na milima, “Tuangukieni, mkatufiche mbali na Yeye aketiye juu ya kiti cha enzi, na kutoka kwa ghadhabu ya Mwanakondoo; kwa kuwa siku kuu ya ghadhabu yake imefika, na nani atakayeweza kusimama?” RH Aprili 1, 1875, par. 7

Ufunuo wa Msalaba

Siri ya msalaba inaelezea siri nyingine zote. Kwa mwangaza ambao unatoka Kalvari sifa za Mungu ambazo zilikuwa zimetujaza kwa hofu na mshangao zinaonekana nzuri na za kuvutia. Rehema, huruma, na upendo wa wazazi huonekana kujumuika na utakatifu, haki na nguvu. Wakati tunapoona ukuu wa kiti chake cha enzi, juu na juu, tunaona tabia Yake katika udhihirisho wake wenye neema, na tunaolewa, kama vile zamani, umuhimu wa jina hilo linalopendeza, “Baba yetu” GC 652.1

Msalabani kumeonekana kuwa dhambi ni kifo. Mungu alidhihirisha hivi tangu mwanzo:

Lakini ya mti wa ujuzi wa mema na mabaya usile, kwa kuwa siku utakokula huo hakika utakufa. Mwa 2:17

Sababu ya Adamu na Hawa kutokufa mara moja ni kwa sababu Kristo alikuwa ameanza kufa badala yao:

... Mwanakondoo aliyechinjwa tangu msingi wa ulimwengu. *Ufu 13: 8*

Adamu alikubali falsafa ya Shetani, na hiyo ilionyeshwa kwa nje kupitia kula tunda la mti wa ujuzi wa mema na mabaya. Kulingana na falsafa hii, Mungu hakujali sana juu ya ustawi wa mwanadamu, na zawadi zake ndizo njia pekee ambayo aliweka kila mtu katika ufalme Wake chini ya utiifu Wake:

Nyoka akamwambia mwanamke, hakika hautakufa. (5) Kwa maana Mungu anajua ya kuwa siku mtakayokula, ndipo macho yenu yatafunguliwa, na mtakuwa kama Mungu, mkijua mema na mabaya. Mwa 3: 4, 5

Kuficha Uso wa Mungu

Kwa mawazo haya Adamu na mkewe walianza kuamini kuwa sio dhambi inayosababisha kifo ila ni kuwa Mungu humwua mkosaji wa sheria yake. Hili linaelezea majibu yao baada ya kuanguka dhambini:

*Nao wakasikia sauti ya Bwana Mungu ikitembea katika bustani wakati wa mchana: **Adamu na mkewe wakajificha mbele za Bwana Mungu kati ya miti ya bustani.** Mwa 3: 8*

Mawazo haya yalizama sana kwenye akili ya vizazi vya Adamu. Sasa tunaweza kuelewa kwa urahisi ni kwa nini mtu wa kawaida huona katika kifo cha Kalvari kitendo cha moja kwa moja cha Mungu:

*Hakika ameshughulikia huzuni zetu, na amebeba huzuni zetu. **Walakini tulimwona kuwa amepigwa na Mungu, na aliye mnyonge.** Isaya 53: 4*

Haikuwa Mungu bali dhambi iliyomuua Yesu msalabani, ikificha uso wa huruma wa Baba yake:

Ilipofika saa tisa Yesu akapaza sauti kuu, “Eloi, Eloi, lama sabakthani? Hiyo ni kusema, Mungu wangu, Mungu wangu, kwa nini umeniacha?” Math 27:46

Hapa Yesu anaongea kutoka kwa maneno ya kwanza ya Zaburi 22, ambayo yalitabiri miaka 1000 mapema uzoefu wake juu ya msalabani. Zaidi katika Zaburi hii tunaona ukweli wa ikiwa Baba alificha uso Wake kutoka kwa Mwanawe:

Kwa maana hakuudharau wala kuchukia mateso ya mwenye kuteswa; Wala hakujificha uso wake; lakini alipomlilia, alisikia. Zaburi 22:24

Baba alikuwapo na kuteseka na Mwana wake, lakini Yesu hakuweza kuhisi hivyo, kwa sababu hatia ya dhambi ya ulimwengu ilimzunguka katika giza:

***Katika giza hilo kuu uwepo wa Mungu ulifichwa.** Yeye hufanya giza kuwa banda lake, na huficha utukufu wake kwa macho ya wanadamu. Mungu na malaika wake watakatifu walikuwa kando ya msalaba. **Baba alikuwa na Mwanawe. Walakini uwepo wake haukufunuliwa.** Laiti utukufu wake ungeangaza kutoka kwa wingu, kila mtazamaji wa mwanadamu angekuwa ameangamizwa. Na katika saa ile ya kutisha Kristo hakufaa kufarijiwa na uwepo wa Baba. Alikanyaga kiini cha divai peke yake, na watu hawakuwa naye. {DA 753.4}*

*Mwana wa Mungu asiye na doa akapachikwa msalabani, mwili wake ukiwa umepigwa na viboko; mikono hiyo mara nyingi hufikiwa kwa baraka, iliyotundikwa kwa baa za mbao; miguu hiyo bila kuchoka juu ya huduma za upendo, zilizopigwa kwenye mti; kichwa hicho cha kifalme kilichochomwa na taji ya miiba; midomo ile ya kutetemeka imeumbwa kwa kilio cha mateso. Na yote aliyoivumilia - matone ya damu ambayo yalitoka kutoka kichwani mwake, mikono Yake, miguu yake, uchungu uliyojaa sura Yake, na uchungu usiobadilika ambao ulijaza roho Yake wakati wa **kujificha uso wa Baba yake** - anasema na kila mwanadamu , akisema, **Ni kwa sababu yako Mwana wa Mungu akubali kubeba mzigo huu wa hatia;** Kwa ajili yako Yeye hunyang'anya uwanja wa mauti, na kufungua milango ya Peponi. DA 755.1*

Uso wa Mungu unaonekana kufichwa kutoka kwa Mwanawe mpendwa, kwa sababu wakati huo halisi Kristo alikuwa Mtoaji wa Dhambi.

Mungu anaruhusu Mwanawe apewe dhambi zetu. Yeye mwenyewe anajichukulia hali mlaaniwa, na anajichukulia sifa nzuri za baba. FLB 104.7

Mungu hakuacha kumpenda Mwanawe. Mungu ni upendo na habadiliki kwa tabia yake. Halafu inamaanisha nini kwamba kwa Mtoaji wa Dhambi Yeye

huchukua tabia ya jaji? Hii inamaanisha kwamba **kutoka kwa mtazamo wa mwenye kubeba dhambi sifa za huruma za Baba yetu wa mbinguni hazionekani, kwa sababu falsafa ya dhambi inawaficha kutoka kwake.** Hali hii ya kutengwa na Mungu na kuachwa kwa matokeo ya dhambi ni ghadhabu ya Mungu:

Yeye, Mtoaji wa Dhambi, huvumilia ghadhabu ya haki ya Mungu, na kwa sababu yako anakuwa dhambi yenyewe. DA 755.1

Hii sio aina ya mabadiliko ya tabia kwa upande wa Mungu, ambapo Yeye huacha kuonyesha huruma kwa sababu uvumilivu wake umekwisha. Hii ndio njia ambayo mwenye dhambi anamwona Mungu. Tunaona jinsi Kaini anaelezea mawazo haya baada ya kumuua kaka yake:

Kaini akamwambia Bwana, Adhabu yangu ni kubwa kuliko ninavyoweza kubeba. (pembeni: Uovu wangu ni mkubwa kuliko unavyoweza kusamehewa) Mwa 4:13

Maelezo mafupi ya mtafsiri yanaonyesha jinsi Kiebrania kinajumuisha wazo kwamba Kaini alifikiria hatia yake haiwezi kusamehewa. Wazo hili pia linatafsiriwa katika Toleo la Amerika la *Douay-Rheims 1899* na tafsiri ya Wycliffe

Kaini akamwambia Bwana, Uovu wangu ni mkubwa kuliko mimi naweza kusamehe. Mwa 4:13 (DRA)

Kaini akamwambia Bwana, Uovu wangu ni zaidi ya ile ninayostahili kusamehewa. Mwa 4:13 (Wycliffe)

Adam Clarke anasema haya katika maoni yake kuhusu Mwanzo 4:13:

Maneno ya asili yanaweza kutafsiriwa, “Je! Uhalifu wangu ni mkubwa sana wa kusamehewa?” - maneno ambayo tunaweza kudhani alitamka katika dakika ya kukata tamaa. Inawezekana kwamba [neni la Kiebrania] avon linaashiria uhalifu kuliko adhabu; kwa maana hii inatumika katika Mambo ya Walawi 26:41; Mambo ya Walawi 26:43; 1 Sam 28:10; 2 Wafalme 7: 9; na [neni la Kiebrania] nasa linaashiria kusamehe au kusamehe. Usomaji wa chini ni, kwa hivyo, unapaswa kupendekezwa kuliko ule katika maandishi.

Haya ni mawazo ya dhambi. Ni kwa udanganyifu kama kwamba dhambi inaua mwanadamu, kwa kutumia Sheria ya Mungu:

*Na amri ile iliyowekwa uzima, nilipata kuwa ya kufa. (11) Kwa maana dhambi ilichukuwa nafasi kwa amri, **ilinidanganya, na kwa kuniua.** Warumi 7:10, 11*

*Je! Kiti cha uovu kinaweza kushirikiana nawe, **Ambacho hutengeneza ubaya kwa sheria?** Zab 94:20*

Uzito wote wa dhambi, pamoja na fikira mbaya na uelewa ambao unaenda pamoja naye, akamshinikiza Yesu na kuipiga roho Yake, akaficha uso wa Baba yake mpendwa:

*Shetani, pamoja na majaribu yake makali, **akauumiza moyo wa Yesu. Dhambi, iliyochukiza sana machoni pake, iliongezeka juu yake mpaka akaugua chini ya uzani wake.** Haishangazi kwamba ubinadamu wake ulitetemeka katika saa ile ya kutisha. Malaika walishuhudia kwa mshangao uchungu wa kukata tamaa wa Mwana wa Mungu, **mkubwa sana kuliko uchungu Wake wa mwili hivi kwamba Yeye hakuhi kabisa naye.** Majeshi ya mbinguni yalifunika uso wao kutoka kwa macho ya kutisha. SR 225.2*

Haikuwa mpaka hii ikatokea kwamba ilionekana dhahiri kuwa matunda ya dhambi ni “hakika utakufa” (Mwa 2:17). Hakuna mtu aliyewahi kuangukia giza ya kifo cha mwisho kilichosababishwa na dhambi kabla ya Yesu, na hakuna mtu tangu, kwani Yesu alikufa. Wanadamu wanaokataa dhahibi yake, wataelewa hisia alizohisi Yesu mwishoni mwa miaka 1000 kwenye ufufuo wa pili.

Hakuna mtu aliyewahi kufa kama vile ambavyo Yesu alikufa, na kwa hivyo Maandiko yanamwita mzaliwa wa kwanza wa wafu au mzaliwa wa kwanza kutoka kwa wafu, licha ya ukweli kwamba hakuwa wa kwanza ambaye alifufuka kutoka kaburini:

Na kutoka kwa Yesu Kristo, ambaye ni shahidi mwaminifu, na mzaliwa wa kwanza wa wafu, ... Ufu 1:5

Na yeye ni kichwa cha mwili, kanisa: ambaye ni mwanzo, mzaliwa wa kwanza kutoka kwa wafu; ili katika yote uweze kuwa wa kwanza. Col 1:18

Maandiko yanaonyesha kuwa Mungu hahesabiwi kama kifo kamili ambacho watu wote wa historia ya wanadamu wamekufa - ni usingizi tu:

Nao wengi wao wamelala katika mavumbi ya dunia wataamka, wengine kwa uzima wa milele, na wengine kwa aibu na dharau ya milele. Dan 12: 2

Hata wasio waadilifu hutolewa kama kulala, kwa sababu hiki sio kifo cha mwisho. Kauli za Yesu juu ya wenye haki ya kulala zina nguvu zaidi:

Lakini juu ya ufufuo wa wafu, je! Hamjasoma yaliyosemwa na Mungu, akisema, (32) Mimi ni Mungu wa Abrahamu, na Mungu wa Isaka, na Mungu wa Yakobo? Mungu sio Mungu wa wafu, lakini wa walio hai. Math 22:31, 32

Yesu akamwambia, “Mimi ndimi ufufuo, na uzima. Yeye aniaminiye mimi, ingawa alikuwa amekufa, hata hivyo ataishi: (26) Na yeyote aishiye na kuniamini hatakufa hata milele. Je! Unaamini haya?” Yohana 11:25, 26

Hukumu

Baba yetu mwenye upendo alimtoa Mwanawe wa thamani kwa kifo ambacho kinatokana na dhambi zetu - kifo ambacho Mwana wake hangewahi kufufuliwa, ikiwa alikuwa ametenda dhambi moja. Alifanya hivyo ili tuweze kutibiwa kwa njia ambayo Mwana wake anastahili, na hivyo tuishi milele. Walakini, kwa sababu Mungu hakulazimisha mtu yeyote kukubali kifo cha mbadala cha Mwana wake, kutakuwa na kifo cha pili:

Kisha nikaona kiti cha enzi kikubwa cheupe, na yule aliyeketi juu yake, ambaye dunia na mbingu zilikimbia kutoka kwake na hapakupatikana mahali pao. (12) Ndipo nikaona wafu, wadogo na wakubwa, wamesimama mbele ya Mungu; na vitabu vikafunguliwa: na kitabu kingine kilifunguliwa, ambacho ni kitabu cha uzima: na wafu walihukumiwa kwa sababu ya vitu vilivyoandikwa katika vitabu, kulingana na kazi zao. (13) Bahari ikatoa wafu waliokuwamo; na kifo na kuzimu vikawatoa wafu waliokuwamo, na walihukumiwa kila mtu kulingana na kazi zao. (14) Na kifo na kuzimu vikatupwa ndani ya ziwa la moto. Hiki ni kifo cha pili. Ufu 20:11-15

Maandishi haya hupatikana tu baada ya maelezo ya moto ambao unamaliza waovu, ambayo ni mada ya somo letu. Inaonekana kama maelezo ya aya hizo, kwa sababu hurudia tukio hilo kwa njia nyingine. Inaonyesha kuwa hukumu hiyo inatokana na udhihirisho wa tabia ya yule aliyeketi kwenye kiti kikubwa cha enzi nyeupe. Ni muhimu pia kutambua kwamba wale wanaopokea hukumu huitwa wamekufa (hata baada ya kufufuka), na hii ni kwa sababu “wamekufa kwa makosa na dhambi” (Efe 2:1, 2, 5). Kwa hivyo hukumu yao ni dhahirisho tu la yale ambayo tayari yalikuwa yametokea kiroho kwao. Kifo na kuzimu pia hutupwa katika ziwa la moto, ambayo inamaanisha kuwa hukumu hiyo haingeweza kutekelezwa moja kwa moja na Mungu, vinginevyo kifo kisingeweza kisingetupwa katika ziwa la moto. Mwishowe, hukumu juu ya watu hawa ni matokeo ya kukataa kwao kukubali kufa kwa Kristo kwa niaba yao. Inamaanisha kuwa kifo cha Kristo msalabani ni sawa na kifo cha watu hawa, kwa sababu wanakufa wamechoshwa na dhambi zao:

*Kwa miili ya wale wanyama, ambao damu yao huletwa ndani ya patakatifu na kuhani mkuu kwa dhambi, **huchomwa nje ya kambi.** (12) Kwa hivyo Yesu pia, ili awatakase watu kwa damu yake mwenyewe, aliteseka **nje ya lango.** Ebr 13:11-12*

Kristo alihisi uchungu ambao mtenda-dhambi atasikia wakati huruma haitakuwepo tena kwa ajili ya shtaka la hatia. Ilikuwa ni wazo la dhambi, na kuleta ghadhabu ya Baba juu Yake kama mbadala wa mwanadamu, ambayo ilifanya kikombe alinywe machungu sana, na kuvunja moyo wa Mwana wa Mungu. DA 753.2

Wale ambao wanakataa rehema iliyotolewa bure, bado watafahamishwa dhamana ya kile waliyoidharau. **Watasikia uchungu ambao Kristo alivumilia msalabani kununua ukombozi kwa wote.** Nao watatambua kile wamepoteza - uzima wa milele na urithi wa kutokufa. RH Septemba 4, 1883

Bila, au nje ya kambi inamaanisha mahali ambapo mtoaji wa dhambi hangeweza kuona uso wa huruma wa Baba yetu. Yesu anasema juu ya mahali hapa kwa njia ifuatayo:

*Ndipo bwana wake akakasirika, **akamkabidhi kwa wale waliowatesa, mpaka atakapo lipa yote aliyostahili.** (35) **Vivyo hivyo na Baba yangu wa mbinguni atawatenda nyinyi, ikiwa***

nyinyi hamsamehe kila mtu ndugu yake kutokana na mioyo yenu. Mt 18:34, 35

Naye atawatupa katika tanuru ya moto; kutakuwa na kulia na kusaga meno. Math 13:42

Ndipo mfalme akasema kwa watumwa, Mfungeni mikono na miguu, mchukue, mkamtupe katika giza la nje; kutakuwa na kulia na kusaga meno. Math 22:13

Giza la kiroho ni hali ambayo wenye dhambi wanakuwa moja na falsafa ya dhambi, kwamba hawawezi kuona na kutambua mwanga kutoka kwa tabia ya Mungu. Katika kila kisa ambapo Yesu anasema juu ya mahali hapa / hali hii, hukumu hiyo inaingiliana kupitia mtu mwingine: “watesaji” au “watumwa,” watawafunga “na kuwatupa”, ambayo inathibitisha wazo kwamba Mungu sio mwuaji wa moja kwa moja ya hukumu ya kifo; Hii inafanywa na dhambi zao wenyewe mbele ya uso Wake mtukufu na mwenye upendo.

Hii sio kitendo cha nguvu ya kiholela kwa upande wa Mungu. Waliokataa rehema Zake wanavuna kile wamepanda. Mungu ndiye chemchemi ya uzima; na mtu anapochagua huduma ya dhambi, hujitenga na Mungu, na hivyo hujiondoa kutoka kwa maisha. “Ametengwa na maisha ya Mungu.” Kristo anasema, “Wote wanaonichukia wanapenda kifo.” Efe. 4:18; Mith. 8:36. Mungu huwapa uhai kwa wakati ili waweze kukuza tabia zao na kuoyesha misingi yao. Hii likikamilika, watapata matokeo ya hiari yao. Kwa maisha yao ya uasi, Shetani na wote wanaoungana naye hujiweka nje ya uwepo wa Mungu ili inakuwa kwamba uwepo Wake kwao ni moto ulao. Utukufu wa Yeye ambaye ni upendo utawaangamiza.

Mwanzoni mwa Pambano Kuu, malaika hawakuelewa hii. Laiti Shetani na jeshi lake wangeachwa wavune matokeo kamili ya dhambi zao, wangukuwa wameangamia; lakini isingekuwa dhahiri kwa viumbe vya mbinguni kwamba hii ndiyo matokeo yasiyoweza kuepukika ya dhambi. Shaka ya wema wa Mungu ingekuwa imebaki akilini mwao kama mbegu mbaya, kutoa matunda yake mabaya ya dhambi na mateso.

Lakini sivyo hivyo wakati Pambano Kuu litakapomalizika. Halafu, mpango wa ukombozi ukamilike, tabia ya Mungu itafunuliwa kwa hekima zote zilizoumbwa. Masharti ya sheria yake yataonekana kuwa kamili na hayabadiliki. Halafu dhambi itajidhihirisha katika asili yake, Shetani na tabia yake. Basi ukomeshaji wa dhambi utathibitisha upendo wa Mungu na kuanzisha heshima yake mbele ya ulimwengu wa viumbe wanaofurahia kufanya mapenzi yake, na ndani ya mioyo yao sheria yake ipo. DA 764.1-3

Katika nuru ya msalaba tunaweza kuelewa kuwa ghadhabu ya Mungu ni tofauti sana na yale ambayo watu wengi hufikiria.

Kristo alihisi uchungu sana kama vile wenye dhambi watakavyohisi wakati mvinyo wa ghadhabu ya Mungu utakapomwagwa juu yao. Kukata tamaa, kama ugonjwa wa kifo, watakusanyika juu ya roho zao ambazo zina hatia, na ndipo watatambua kwa ukamilifu utapeli wa dhambi. 2T 210.1

Hapa kuna fasili moja ya bibilia ya hasira ya Mungu:

Akawaambia, Je! Ni halali kufanya mema siku ya Sabato, au kufanya mabaya? kuokoa uhai, au kuua? Lakini walinyamaza. (5) Alipokuwa akiangalia pande zote kwa hasira, akihuzunika kwa ugumu wa mioyo yao, akamwambia yule mtu, Nyosha mkono wako. Naye akaunyosha: na mkono wake ukawa mzima kama ule mwingine. Marko 3:4, 5

Hasira ya Yesu inatoka kwa uchungu Wake kwa sababu ya ugumu wa mioyo ya wanadamu. Haikuwa hasira ambayo inaweza kumfanya aangamize watu, kwa kuwa hiyo ingevunja Amri ya 6 na kwenda kinyume na tabia Yake, lakini huzuni inayotokana na ukweli kwamba watoto wake waliruhusu dhambi kuwatenganisha na yeye na hivyo kuwanyima baraka zake - mwishowe hupelekea kufa kwao, kwani wanajitenga mbali na chanzo cha uzima. Kitendo kifuatacho cha Yesu hakikuwa mauaji, lakini uponyaji wa huruma wa yule mtu aliye na mkono uliopooza.

Kwa hivyo siri ya msalaba inatufunulia nini kuhusu namna waovu watakavyokufa baada ya milenia? Jambo ambalo lilimua Kristo haikuwa shida Yake ya mwili kutokana na misumari na kumpiga; tunaambiwa kwamba mateso ya mwili hakuyahisi kabisa kwake kwa sababu uchungu

Wake wa roho ambao ulitoka kwa hatia ya ulimwengu ulikuwa mkubwa sana kuliko maumivu yake ya mwili. Tunajua pia mateso ya mwilini yalipuliziwa na Shetani na sio Mungu kutokana na kwamba Shetani aliingia moyoni mwa Yuda kumsaliti Kristo. Tunaambiwa kuwa kifo cha waovu kitakuwa sawa. Kwa kweli, katika suala la wao kuuawa na dhambi zao mbele ya nuru ya sheria takatifu ya Mungu, kifo chao ni sawa kabisa na kile cha Kristo, ambaye alikuwa wa kwanza kufa kifo cha aina hii ili mtu awaye yote asihitaji kufa kwacho. Tofauti pekee ni kwamba Kristo ana uwezo wa kushikilia kwa imani kwa rehema ya Baba yake, akiamini Zaburi 16:10-11 na kwa hivyo dhambi haimtenganishi na baba yake, ilhali mwenye dhambi anaamini kutengana ni kamili na kwamba Mungu *ataiacha* roho yake kuzimu.

Kwa sababu hautaiacha roho yangu kuzimu, wala hautamruhusu Mtakatifu wako kuona uharibifu. Umenijulisha njia za maisha; utanijaza furaha na uso wako. Matendo 2:27-28

Ni imani hii katika rehema za Mungu ambapo dhambi zetu zote tumezibeba sisi na tuko gizani, ambayo Yesu hutoa kwetu. Ni hapa kwamba Yesu alishinda ugumu wa mioyo ya ulimwengu.

Mfano wa Kiungu wa Moto

Mateso ya mwili na ya kiroho ya Yesu yanafuata mfano wa kiungu wa chanzo na mkondo:

*Ili mioyo yao ifarijiwe, ikiwa imeunganishwa katika upendo, na kwa utajiri wote wa uhakikisho kamili wa uhakika, kwa kutambua siri ya Mungu, na ya **Baba, na ya Kristo**; (3) **Ndani yake imefichwa hazina yote za hekima na maarifa.** Col 2:2-3*

*Lakini kwetu sisi kuna **Mungu mmoja, Baba, ambaye** vitu vyote ni vya yeye, na sisi ndani yake; na **Bwana mmoja Yesu Kristo, ambaye** mambo yote yamepatikana kwake, na sisi kwa yeye. 1 Kor 8:6*

Mungu, ambaye kwa nyakati za zamani na kwa njia tofauti alizungumza na baba zetu wa zamani kwa manabii, (2) Amesema hivi katika siku hizi za mwisho na Mwanawe, ambaye amemteua mrithi wa vitu vyote, ambaye naye aliumba

walimwengu wote; (3) Ambao kuwa mwangaza wa utukufu wake, na picha ya wazi ya mtu wake, ... Ebr 1:1-3

Mungu asiyeonekana alidhihirishwa kupitia kwa Mwana wake - Bwana wetu Yesu Kristo. Kama alizaliwa na Mungu, Kristo anajidhihirisha na kuinua utukufu wa Baba yake. Kupitia muundo huu wa uhusiano tunaweza kuelewa vizuri uhusiano kati ya mateso ya Kimwilini (inayoonekana) na ya kiroho (yasiyonekana) msalabani. Hitimisho kutoka kwa muundo huu ni kwamba chanzo cha mateso ya Kristo kilikuwa dhambi badala ya mateso yake mabaya. Kristo alikufa kutokana na hatia ya dhambi iliyoiponda roho yake, sio kutokana na kusulubiwa Kwake msalabani. Ndio maana Pilato alishangaa alikufa haraka sana, maana kwa mwili ingelikuwa imechukua muda mrefu zaidi (ona Marko 15:44); wahalifu wawili karibu na Yesu walikuwa hai wakati Yesu alikufa na akihitaji miguu yao ilivunjwa ili wafe haraka (Yohana 19:31-33).

Mateso ya mwili yalionyesha tu uchungu wa roho Yake. Ndivyo ilivyo na wale watakaokufa katika kifo cha pili, chanzo cha mateso ni kiroho - uteketezaji wa dhambi zao mbele ya uso wa Baba yao mwenye upendo na Mwana wake. Kwa hivyo mateso ya kiroho huja kupitia hisia ya hatia na mateso ya mwili ni dhihirisho la ghadhabu ya Shetani.

Tena hii inaonyeshwa katika dhabihu za Agano la Kale. Mtenda-dhambi alimwua yule mnyama na kisha mnyama akamalizwa na moto madhabahuni. Kwa ishara hii ilionyesha kuwa chanzo cha mateso na kifo sio moto wa kweli ulioteketeza sadaka, bali uzoefu wa hatia ya dhambi. Kupitia kukiri kwa dhambi juu ya sadaka isiyo na hatia na kuua kwa mkono, mwenye dhambi anapaswa kutambua kuwa dhambi yake ndiyo iliyomuua Kristo. Tunajua pia kuwa Mungu alimwambia Eliya kuwa hayuko motoni (1 Wafal. 19:12). Walakini wakati Waisraeli walipokuja Sinai waligundua utukufu wa Bwana kama moto wa kuangamiza (Kutoka 24:17). Mtazamo wao wa uwongo wa Mungu uliwadanganya, na kudanganywa na mtazamo huu wa uwongo uliwatia woga mioyoni mwao na mwishowe wakauawa nyikani (Hesabu 14:20-29). Kwa hivyo moto uteketezao ni utambuzi wa mwenye dhambi kuhusu dhambi na hukumu. Mungu hayuko motoni, lakini uwepo wa Mungu husababisha hasira ndani ya mwenye dhambi ionekane kama moto. Dhambi huchukua nafasi kwa amri na kumuua mwenye dhambi (Warum 7:11).

Msalabani Kristo alikufa kwa upanga wa Neno ambalo lilionyesha hatia ya dhambi za ulimwengu wote, ambazo Yesu alibeba juu Yake. Vivyo hivyo waovu baada ya milenia wataangamia kutokana na mateso ya roho katika utambuzi kamili wa maumbile ya dhambi zao mbele ya uso wa tabia ya Mungu, na uteketezaji wa miili yao katika moto wa mwili ni ishara ya nje ya hii. Hatia ya ndani na moto katika roho itajidhihirisha kwa moto halisi. Hii inatufundisha mfano wa kiungu. Wakati tunafuatilia mchakato huu, kama inavyoelezewa katika Roho ya Unabii, tutapata pia uthibitisho wa ukweli kwamba chanzo cha moja kwa moja cha moto wa mwili sio Mungu lakini hatia yetu kwa tabia ya Mungu yenye upendo.

Mfano wa Kiungu na Roho ya Unabii

Kabla ya kuchambua kifungu kutoka kwa kitabu cha Pambano Kuu, ambapo imeandikwa kwa undani zaidi juu ya hukumu hiyo baada ya miaka elfu, ningependa kutambua kwamba maandishi ya Roho ya unabii pia yamo katika uhusiano wa kiungu na Bibilia. Haikuwa kwa bahati kwamba yaliitwa *mwangaza mdogo*, kwa sababu kama Mwezi pia yanaonyesha mwangaza wa chanzo (Jua / Bibilia):

*Bibilia haijapewa umakini mwingi, na Bwana ametoa **nuru ndogo ili kuwaongoza** wanaume na wanawake kwenye **nuru kubwa**. RH Januari 20, 1903, Art. B, kifungu. 9*

*Mungu akafanya taa mbili kubwa; **taa kuu kutawala** mchana, **na nuru ndogo** kutawala usiku: akafanya pia nyota. Mwa 1:16*

Mwezi huonyesha mwangaza wa Jua na hufanya nuru yake kupatikana wakati wa usiku wa giza. Tunapogundua uhusiano huu tutajua kuwa nuru kutoka kwa Roho wa unabii sio chanzo bali ni njia ya nuru ya Bibilia. Njia hii ilitolewa ili kufanya nuru ya Bibilia ipatikane zaidi kwa watu wanaoishi wakati wa usiku wa giza wa wakati wa mwisho wa historia ya wanadamu. Kwa kuwa tuko kwenye kivuli cha enzi za giza, mtizamo wa kiroho wa ulimwengu bado ni giza kama usiku wa manane kupitia kula divai ya Babeli - kwa hivyo Mungu alitupa Roho ya Unabii ya kutupa uwazi ambayo ni muhimu kwa sababu ya giza ya akili zetu.

Kwa kuwa kesi ni kama hiyo, kwamba wakati wowote Neno la Mungu linapowasilisha hukumu za Mungu juu ya waovu kwa njia inayomruhusu mtu kuona Mungu kama muuaji, Roho ya unabii itafanya tu mchakato huo

kuwa dhahiri zaidi. Itakuza maoni yoyote ambayo kwa sasa tunayo ya Mungu. Kusudi la hiyo ni: kufunua mawazo yetu ya dhambi juu ya Baba yetu na kutuongoza kutubu. Wacha tutilie mkazo haya wakati tunasoma juu ya hukumu baada ya miaka elfu kama inavyowakilishwa katika sura ya mwisho ya kitabu Pambao Kuu.

*Mwisho wa miaka elfu, Kristo atarudi tena duniani. Anaongozana na jeshi la waliokombolewa na kuhudhuriwa na Wingi wa Malaika. Anaposhuka katika **ukuu wa kushangaza** Anawaambia waovu waondoke ili wapokee adhabu yao. Wanatoka, jeshi kubwa, isitoshe kama mchanga wa bahari. Hii ni tofauti na wale waliofufuliwa kwenye ufufuo wa kwanza! Waadilifu walikuwa wamevishwa ujana wa kutokufa na uzuri. Waovu hubeba ugonjwa na kifo. GC 662.1*

Kinachozingatia ni ukuu wa Kristo - utukufu unaotokana na tabia ya Baba yake:

Kwa maana Mwana wa Mtu atakuja katika utukufu wa Baba yake pamoja na malaika wake; ndipo atakapomlipa kila mtu kulingana na kazi zake. Math 16:27

Tunatambua kuwa huu pia ni mwelekeo katika vifungu vifuatavyo:

*Kila jicho katika umati mkubwa huo **limegeuzwa kuona utukufu wa Mwana wa Mungu.** Kwa sauti moja majeshi ya waovu yanasema: “Heri Yeye anayekuja kwa jina la Bwana!” Sio upendo kwa Yesu unaosisitiza usemo huu. **Nguvu ya ukweli inahimiza maneno kutoka kwa midomo isiyotaka.** Huku waovu wakiingia makaburini mwao, ndivyo wanavyotokea na uadui huo kwa Kristo na roho ile ile ya uasi. Hawatakiwi kuwa na jaribio mpya la kurekebisha kasoro za maisha yao ya zamani. **Hakuna kitu kingepatikana na hili.** Maisha ya uasi hayakunyenyেকেza mioyo yao. **Iwapo wagepewa nafasi ya pili, wangeichukulia kama ilivyokuwa ya kwanza katika kukwepa matakwa ya Mungu na uasi dhidi yake.** GC 662.2*

Hapo mwanzo waovu wanaona **mfanano wa nje** la utukufu huu, na hii inawafanya watambue haki ya Mungu kwa njia ile ile wana wa Israeli walivyokiri utukufu wa Mungu pale Mlima Sinai .. Utukufu huu hutengana na maneno yao, ambayo hawangeweza kusema mbali katika hali zingine. Hii

sio toba ingawa. Rehema iliacha kuwaombea sio kwa sababu Mungu au hayuko tayari kuwasamehe, lakini kwa sababu wanapendelea dhambi zao badala ya Mungu hadi washindwe kupata toba ya kweli.

Katika aya 5 zifuatazo kutoka kwa *Pambano Kuu* (haijanukuliwa hapa) inasemwa juu ya jinsi Shetani anavyopendekeza kwa mwenyeji mwovu aliyefufuliwa kutoka historia yote ya wanadamu kuwa yeye ndiye aliyewaamsha. Anawashawishi waushambulie mji wa dhahabu - Yerusalemu Mpya, mahali waliokombolewa, na anawatia moyo na roho yake mwenyewe ya chuki kwa Kristo. Askari wengi wa jeshi hilo wanajiandaa kushinda mji, na kupuuza milango wazi. Tabia yao inatoa ushahidi kamili kwamba hawatawahi kutubu. Ndipo Kristo anaamuru milango ya mji ifungwe, halafu utukufu wake unashuka kwa nguvu:

Sasa Kristo anaonekana tena kwa mtazamo wa adui zake. Juu ya mji, juu ya msingi wa dhahabu iliyoteketezwa, ni kiti cha enzi, kilele na kilichoinuliwa. Juu ya kiti cha enzi hiki ameketi Mwana wa Mungu, na karibu naye ni raia wa ufalme wake. Uwezo na ukuu wa Kristo hakuna lugha inayoweza kuelezea, hakuna kalamu inayoonyesha. Utukufu wa Baba wa Milele umemwonyesha Mwanawe. Mwangaza wa uwepo Wake umejaza Mji wa Mungu, na hutiririka nje ya milango, na kufurika dunia nzima na mwangaza wake. GC 665.1

Aya kadhaa zijazo zinaelezea hali ya furaha', halafu tunasoma:

Mbele ya wenyeji waliokusanyika wa dunia na mbinguni uzima: na wafu walihukumiwa kwa sababu ya vitu vilivyoandikwa katika vitabu, kulingana na kazi zao kutukuzwa kwa mwisho kwa Mwana wa Mungu kunafanyika. Na sasa, akiwa amewekezwa kwa ukuu na nguvu nyingi, Mfalme wa wafalme anatoa hukumu juu ya waasi dhidi ya serikali Yake na ateleze haki kwa wale ambao wamevunja sheria yake na kuwakandamiza watu wake. Nabii wa Mungu asema: "Nikaona kiti cha enzi kikubwa cheupe, na Yeye aketi juu yake, ambaye dunia na mbingu zilikimbia kutoka kwa uso wake; na hawakupatikana mahali pao. Ndipo nikaona wafu, wadogo na wakubwa, wamesimama mbele za Mungu; na vitabu vilifunguliwa: na kitabu kingine kilifunguliwa, ambacho ni kitabu cha uzima na wafu wakahukumiwa kutoka

na yaliyokuwa kitabuni kulingana na matendo yao.” Ufunuo 20:11, 12. GC 666.1

Tunaona kwamba hukumu juu ya waovu imetamkwa katika muktadha wa kupakwa mafuta kwa mwisho kwa Mwana wa Mungu, ambaye sasa amevaa ukuu na nguvu za Baba yake. Ni muhimu pia kwamba maono haya yasiendeleo kuligana na maelezo katika Ufunuo 20:7-9, ambapo moto unasemwa, lakini unaendelea na aya baada ya ile inayoelezea kiti cha enzi kikubwa na cha juu. Roho ya Unabii inaonyesha kwa njia hii kile kitakachokuwa **chanzo** cha hukumu, yaani udhihirisho wa utukufu wa tabia ya Mungu ya upendo usio na ubinafsi. Kama Ellen White anavyosema katika sehemu nyingine:

Kwa dhambi, popote inapopatikana, “Mungu wetu ni moto uteketezao.” Waebrania 12:29. Katika wote wanaojitiisha kwa uweza wake Roho wa Mungu ataangamiza dhambi. Lakini ikiwa watu wanashikamana na dhambi, wahusishwa nayo. Halafu utukufu wa Mungu, ambao huangamiza dhambi, lazima uwaangamize. FLB 176.9

Kwa maisha ya uasi, Shetani na wote wanaoungana naye hujiweka kando na Mungu ili uwepo Wake uwe kwao moto mwingi. Utukufu wa Yeye ambaye ni upendo utawaangamiza. DA 764.1

Udhihirisho wa tabia takatifu na ya huruma ya Mungu huonyesha asili halisi ya dhambi na kufunua kabisa tabia yake ya kuharibu:

*Wapenzi wangu, msilipize kisasi, msifanye ghadhabu kwa maana imeandikwa, kulipiza kisasi ni kwangu; Nitalipa, asema Bwana. (20) Kwa hivyo ikiwa adui yako ana njaa, mpe chakula; ikiwa ana kiu, mpe maji; kwa kuwa kwa **kufanya hivyo utatia chembe mkaa ya moto kichwani mwake.** Rom 12:19, 20*

Je! Tunasomaje sentensi hii? Je! Mungu hapa anatumfundisha kutowafanyia maadui zetu maovu kwa sababu kwa kuyafanya tunachukua nafasi yake kuifanya? Ikiwa kitu tunachokifanya ni kibaya, na Mungu hufanya kitu kile kile, je! Mambo mabaya huwa ghafla? Usomaji kama huu unaonyesha mawazo yetu ya kibinadamu. “Njia za Mungu ziko juu kuliko njia zetu.” Isaya 55:8-9. Je! Kulipiza kisasi cha Mungu na ghadhabu yake itaonekana kwa njia ambayo ni tofauti na wosia ambayo tumepewa kufuata katika hali

kama hizo; kuwatendea mema wale wanaotutendea vibaya? Ikiwa hii ilikuwa hivyo, basi Mungu anahitaji kutoka kwetu vitu ambavyo Yeye mwenyewe hafanyi. Lazima kudhibiti hasira yetu, lakini Mungu anaruhusiwa kuachilia hasira yake anapotaka. Walakini Yesu anatuambia kuwa Mungu anataka kutoka kwetu kuwatendea kwa upendo wale wanaotuchukia, kwa sababu **kwa njia hii tunaonyesha kuwa sisi ni watoto wa Mungu na huonyesha tabia ya Mungu katika hali kama hizi:**

Mpe anayekuomba, na usimwache. (43) Umesikia ya kuwa imesemwa, Mpende jirani yako, Umchukie adui yako. (44) Lakini mimi ninawaambia, wapendeni maadui zenu, wabariki wale wanaowalaani, watendeeni mema wale wanaowachukia, na muwaombee wale wanaowatumia kwa unyofu, na kuwatesa; (45) Ili mpate kuwa watoto wa Baba yenu aliye mbinguni: kwa kuwa yeye huangaza jua lake juu ya wabaya na wazuri, na hunyeshea mvua kwa wenye haki na wasio haki. (46) Kwa maana ikiwa mnawapenda wale wampendao, mna thawabu gani? Je! hata watoza ushuru hawafanyi hivyo? (47) Na ikiwa mnawasalimu ndugu zenu tu, mnafanya nini zaidi kuliko wengine? Je! hata watoza ushuru hawana hivyo? (48) Basi, iweni wakamilifu, kama vile Baba yenu wa mbinguni alivyo mkamilifu. Mathayo 5:42-48

Ukamilifu wa Baba yetu wa mbinguni unapita zaidi ya mazoea ya kupenda tu wale wanaotutendea vizuri. Luka anaelezea ukamilifu kama ifuatavyo:

*Lakini wapendeni adui zenu, na mtende mema, na kopesheni, bila kutarajia kitu tena; na thawabu yenu itakuwa kubwa, nanyi mtakuwa wana wa Aliye Juu zaidi, kwa maana yeye ni fadhili kwa wasio na shukrani na mbaya. **Basi iweni wenye huruma, kama vile Baba yenu alivyo na rehema.** Luka 6:35, 36*

Katika mahitaji Yake ya kuwatendea vizuri maadui zetu, Baba yetu aliye mbinguni anatumia tufuate mfano wake. Kwa hivyo, tukiweka kando mawazo yetu ya Mungu kwa mwili, hebu tuone tena ni nini “*maka* ya moto” ambayo hushuka juu ya waovu:

Wapenzi wangu, msilipize kisasi, bali fanyeni ghadhabu kwa maana imeandikwa, kulipiza kisasi ni kwangu; Nitalipa, asema Bwana. (20) Kwa hivyo ikiwa adui yako ana njaa, mpe chakula;

ikiwa ana kiu, mpe maji; kwa kuwa kwa kufanya hivyo utatia makaa ya moto kichwani mwake. Warumi 12:19, 20

Moto ambao tunauweka juu ya kichwa cha mtu ambaye anatuchukia na ambaye tunamwonyesha fadhili na upendo sio moto wa kawaida. Ni moto ambao umewashwa kutoka kwa ufahamu wa hali mbaya ya dhambi katika muktadha wa upendo na wema wa Mungu. Tunapowapenda maadui zetu, tunapata moto wa Roho Mtakatifu juu yake kumshtaki kwa mwenendo wake mbaya. Yesu anasema juu ya moto huu kwa njia ifuatayo:

Nimekuja kupeleka moto duniani; Nitafanya nini ikiwa tayari imewashwa? Luka 12:49

Maelezo ya kufunga katika Pambano Kuu

Yesu aliishi maisha ya kujitolea kamili na kutokuwa na ubinafsi, akitupatia picha ya jinsi sheria inavyotakiwa kuandikwa mioyoni mwetu na kutuacha bila udhuru kwa ubinafsi wetu wa dhambi. Kupitia udhihirisho wa ukweli juu ya tabia ya upendo wa Baba yake alipokuwa duniani, kwa kweli Yesu aliwasha moto - moto wa kiroho ambao unawaka kupitia udanganyifu wote wa kibinadamu ambao huunda ili kuishi maisha ya unyonge bila kujiona kuwa na hatia. Moto huu labda unamaliza dhambi kutoka kwa mioyo ya watu wanaotubu, au ungewameza siku ya mwisho watakapoona uso wenye neema ya Yule ambaye amewahi kufanya kazi kwa wokovu wao huku wakimkataa. Wacha tuone jinsi hii inavyowakilishwa katika aya zingine kutoka kwa Mzozo Mkubwa:

Mara tu vitabu vya kumbukumbu vitafunguliwa, na jicho la Yesu linatazama waovu, wanajua kila dhambi ambayo wamewahi kufanya. Wanaona ni wapi miguu yao imeelekezwa kutoka kwenye njia ya usafi na utakatifu, ni kwa kadiri gani kiburi na uasi vimebeba uvunjaji wa sheria ya Mungu. Majaribu ya kudanganya ambayo walihimiza kwa kujiingiza katika dhambi, baraka zilizopotoshwa, wajumbe wa Mungu waliowadharau, maonyo yaliyokataliwa, mawimbi ya rehemu yaliyopigwa nyuma na moyo wa ukaidi, usiotubu - yote yanaonekana kama yameandikwa kwa hati za moto.

Juu ya kiti cha enzi kumefunuliwa msalaba; na kama mtazamo wa picha inatoa sura ya majaribio ya Adamu na kuanguka, na

hatua zinazofuata katika mpango mkubwa wa ukombozi. Kuzaliwa kwa mkombozi; Maisha yake ya mapema ya unyenyekevu na utii; Ubatizo wake huko Yordani; kufunga na majaribu jangwani; Huduma yake ya umma, kufunuliwa kwa baraka za thamani za mbinguni; siku zilizojaa matendo ya upendo na huruma, usiku wa kusali na kutazama katika ukimya wa milima; michoro ya wivu, chuki, na ubaya ambao ulirudisha faida Zake; uchungu mbaya na wa kushangaza huko Gethsemane chini ya uzani wa dhambi wa ulimwengu wote; Usaliti wake mikononi mwa umati wa wauaji; matukio ya kutisha ya usiku ule wa kutisha-mfungwa asiyepeinga, aliyeachwa na wanafunzi Wake wapendwao, kwa haraka akapita katika mitaa ya Yerusalemu; Mwana wa Mungu alionyeshwa kwa shangwe mbele ya Ananias, alikasirishwa ndani ya jumba la Kuhani Mkuu, katika ukumbi wa hukumu wa Pilato, mbele ya Herode mwoga na mkatili, alidhihaki, akatukanwa, na kuteswa kufa - yote yameonyeshwa wazi.

Na sasa kabla ya umati wa watu kufunuliwa pazia la mwisho-Mgonjwa anayeshuka njia ya Kalvari; Mkuu wa mbinguni aliyepachikwa msalabani; makuhani wenye kiburi na kiburi kinachomdharau kumdhalilisha na uchungu Wake mkuu; giza la kawaida; dunia inayotetemeka, miamba inayotingika, makaburi yaliyo wazi, kuashiria wakati Mkombozi wa ulimwengu alipotoa maisha Yake.

Picha hii yenye kutisha inaonekana kama vile ilivyokuwa. Shetani, malaika zake, na raia wake hawana nguvu ya kugeuza picha ya kazi zao. Kila muigizaji anakumbuka sehemu ambayo alifanya. Herode, ambaye aliwaua watoto wasio na hatia wa Betlehemu ili amwangamize Mfalme wa Israeli; Herodias, msingi ambao ni kiini cha kifo na nafsi isiyo hatia ya Yohana Mbatizaji; dhaifu, anayeshikilia kwa muda; askari wanaowadhihaki; makuhani na watawala na umati uliokasirishwa ambao walilia, “Damu yake iwe juu yetu, na kwa watoto wetu!” — wote wanaona ukuu wa hatia yao. Wanatafuta kujificha kutoka kwa ukuu wa kiungu wa uso Wake, unaozidi utukufu wa jua, wakati waliokombolewa

walitoa taji zao miguuni mwa Mwokozi, wakisema: “Alinifia!”
GC 666.2-667.2

Kwa waliokombolewa, udhihirisho wa tabia ya Mungu ya agape ni harufu ya uhai wao, lakini kwa wengine hali hii ni moto ambao utatesa mioyo yao kwa undani kwa vile wameiruhusu dhambi iwapate, na kwa karibu kama vile waliujua utukufu huu lakini wakachagua kujitenga nao. Sehemu hii ya kitabu Pambano Kuu imepewa kwa undani mkubwa kwa sababu hapa kunaonyeshwa **chanzo cha mateso ya waovu**. Wakati Mungu alizungumza juu ya kuanguka kwa Lusifa, alionyesha ni wapi moto wa kiroho unatokea.

Umeitia unajisi patakatifu pako kwa wingi wa uovu wako, na uovu wa biashara yako; kwa hivyo nitatoa moto kutoka katikati yako, utakula, na nitakuletea majivu juu ya nchi machoni pa wote wanaokuona. Ezeikieli 28:18

Hapo mwanzo moto huu uliwaka moyoni mwa Lusifa kupitia uovu wake, lakini baada ya milenia uwepo wa yule ambaye ni upendo na nuru itajidhihirisha kabisa:

Niweke kama muhuri moyoni mwako, kama muhuri kwenye mkono wako: kwa maana upendo ni kama kifo; wivu ni dhuluma kama kaburi: makaa yake ni makaa ya moto, ambayo ina moto mwingi wa moto. (7) Maji mengi hayawezi kuzima upendo, wala mafuriko hayawezi kuzama: ikiwa mtu angetoa mali yote ya nyumba yake kwa upendo, ingekosolewa. Wimbo Uliobora 8:6-7

Upendo wa moto ambao unatoka kwa uwepo wa Baba yetu utatoa tamaa mbaya za Shetani na moto huu utamfanya kuwa majivu, na vile vile wengine wote ambao wamejizoboa ndani yake kupitia dhambi. Uhakika huu pia unathibitishwa kupitia ishara ya “mbuzi wa Azazeli.”

Kisha Haruni ataweka mikono yake yote juu ya kichwa cha mbuzi aliye hai, na amkiri juu yake maovu yote ya wana wa Israeli, na makosa yao yote katika dhambi zao zote, na kuyaweka juu ya kichwa cha mbuzi, naye atamtuma mbali na mkono wa mtu mzuri jangwani: (22) Na mbuzi huyo atachukua uovu wao wote kwa nchi isiyo na watu; naye atamwacha huyo mbuzi nyikani. Mambo ya Walawi 16:21-22

Mbuzi huyu anamwakilisha Shetani ambaye katika kipindi cha miaka elfu atabaki nje katika nchi iliyoharibiwa, anayeshikiliwa kama mfungwa na anatarajia hukumu yake (Isa. 24:22; Ufu. 20:1). Tunatambua kuwa hakuna mtu anayepaswa kuua mbuzi huyu, lakini badala yake anaachwa kukabili matokeo ya dhambi mwenyewe. Wakati Kuhani Mkuu atakapoweka mkono wake kichwani au akili ya mbuzi anayewakilisha Shetani, hii inaonyesha mchakato wa kukumbusha dhambi zote ambazo Shetani alifanya. Utaratibu huu umeelezewa kwa maelezo katika makala *The Scapegoat and our Father's Merciful Character*. Mwishowe, uwepo wa Mungu utatoa moto huo mbaya kutoka ndani ya kerubi aliyanguka, na moto utamteketeza yeye na wale ambao walijishikamananisha naye wakibadilishwa majivu. Tunakumbuka chanzo cha moto hutoka katikati ya Shetani na sio katikati ya Mungu. Maelezo ambayo yafuatayo hayana maelezo kabisa, kwa sababu inaonyesha jinsi moto huu wa kiroho unavyofanya kazi:

*Ulimwengu wote mwovu unasimama mbele ya Mungu kwa malipo ya uasi na kufuru dhidi ya serikali ya mbinguni. Hawana mtu wa kutetea mashtaka yao; **hawana udhuru; na hukumu ya kifo cha milele imetajwa dhidi yao.***

*Sasa inaonekana kwa wote kuwa mshahara wa dhambi sio uhuru mzuri na uzima wa milele, lakini utumwa, uharibifu na kifo. Waovu sasa wanaona kile wamepoteza kupitia maisha yao ya uasi. Uzito mkubwa zaidi na wa milele wa utukufu uliodharauliwa wakati ulipotolewa; lakini jinsi inavyostahili sasa. **“Yote haya ningepata,”** roho zilizopotea zinasema, “labda ningekuwa nayo; lakini nilichagua kuweka vitu hivi mbali nami. Ah, uchoyo wa ajabu! Nimebadilisha amani, furaha, na heshima kwa unyogovu, uchoyo, na kukata tamaa.” Wote wanaona kuwa kutengwa kwao mbinguni ni sawa. Kwa maisha yao wametangaza: “Hatutataka Mtu huyu [Yesu] atutawale.”*

*Kama kwamba wameingia, waovu wanatazama kuinuliwa kwa Mwana wa Mungu. **Wanaona mikononi mwake vibao vya sheria ya Mungu, sheria ambayo wameidharau na kuivunja.** Wanashuhudia tukio la kushangaza, unyakuo, na ibada kutoka kwa waliookolewa; na wakati wimbi la wimbo liko juu ya umati wa watu nje ya mji, kwa sauti moja wakisema, “Kazi zako ni*

kubwa na za kushangaza, Bwana Mungu Mwenyezi; Njia zako ni za kweli na za kweli, Ee Mfalme wa watakatifu ”(Ufunuo 15:3); na, wakisujudu, wanaabudu Mkuu wa uhai.

Shetani anaonekana dhaiifu anapouona utukufu na ukuu wa Kristo. Yeye ambaye zamani alikuwa kerubi wa kufunika hukumbuka [mkono uliowekwa juu ya mbuzi] ambapo ameanguka. Serafi aliyeagaza, “mwana wa asubuhi;” imebadilika, imeharibika vipi! Kutoka kwa baraza ambapo mara tu aliheshimiwa, yeye hutengwa milele. Anaona mwingine sasa amesimama karibu na Baba, akiificha utukufu Wake. Ameona taji iliyowekwa juu ya kichwa cha Kristo na malaika mrefu na mweye uwepo mkubwa, na anajua kuwa nafasi hii ya juu ya malaika huyu ingekuwa yake.

*Kumbukumbu inamnakumbusha [mkono uliowekwa juu ya mbuzi] nyumba ya kutokuwa na hatia na usafi alikuwa nao awali, amani na mamlaka ambayo yalikuwa yake hadi alipojinung'unikia Mungu, na wivu juu ya Kristo. Mashtaka yake, uasi wake, udanganyifu wake ili kupata huruma na msaada wa malaika, kuendelea kwake kwa ukaidi bila kufanya bidii ya kujipona wakati Mungu angempa msamaha — **yote yalikuja waziwazi mbele yake.** Anakagua kazi yake kati ya wanadamu na matokeo yake — uadui wa mwanadamu kwa mwanadamu mwenzake, uharibifu mbaya wa maisha, kuongezeka na kuanguka kwa falme, kupindua kwa enzi, mfuatano wa muda mrefu wa mabishano, mizozo, na mapinduzi. Anakumbuka juhudi zake za mara kwa mara za kupinga kazi ya Kristo na kuzamisha mwanadamu chini kwa chini. **Anaona kwamba mbinu zake hazina nguvu ya kuwaangamiza wale ambao wamemwamini Yesu. Kama Shetani anauangalia ufalme wake, matunda ya bidii yake, anaona tu kushindwa na uharibifu. Amesababisha umati wa watu kuamini kuwa Mji wa Mungu ungekuwa mawindo rahisi; lakini anajua kwamba huu ni uwongo. Mara kwa mara, katika maendeleo ya ugomvi mkubwa, ameshindwa na kulazimika kukubali. Anajua vizuri nguvu na ukuu wa milele.***

*Kusudi la mwasi huyo mkuu limewahi kujihesabia haki na kudhibitisha kuwa serikali ya Mungu inahusika na uasi huo. Hadi sasa ameweka nguvu zote za akili yake kubwa. Amefanya kazi kwa makusudi na kwa utaratibu, na kwa mafanikio ya ajabu, akiongoza umati mkubwa wa watu kukubali toleo lake la mzozo mkubwa ambao umeendelea kwa muda mrefu. Kwa maelfu ya miaka mkuu huyu wa njama **ameongeza uwongo kwa ukweli**. Lakini wakati umefika ambapo uasi huo utashindwa hatimaye na historia na tabia ya **Shetani mdanganyifu mkuu amefunuliwa** katika juhudi yake ya mwisho ya kumtoa Yesu madarakani, kuwaangamiza watu wake, na kulimiliki Jiji la Mungu. Wale ambao wameungana naye wanaona kutofaulu kwake. Wafuasi wa Kristo na malaika waaminifu wanaona kiwango kamili cha mipango yake dhidi ya serikali ya Mungu. **Yeye ndiye kitu cha kuchukiwa na ulimwengu.***

*Shetani huona kwamba uasi wake wa hiari umemstahili kukosa mbinguni. Amefundisha nguvu zake kupigana na Mungu; **utakatifu, amani, na maelewano ya mbinguni yatakuwa kwake mateso makubwa.** Mashtaka yake dhidi ya rehema na haki ya Mungu sasa yamekomesha. Aibu ambayo amejitahidi kutupia kwa Yehova inajiweka wazi kabisa. Na sasa Shetani hupiga magoti na kukiri haki ya hukumu yake.*

*“Nani asikuwogope wewe, Ee Bwana, na kulitukuza jina lako? kwa kuwa wewe ndiye Mtakatifu; kwa maana mataifa yote watakuja kuabudu mbele Yako; kwa kuwa hukumu zako zimefanywa wazi.” Mstari wa 4. Kila swali la ukweli na makosa katika mabishano ya muda mrefu sasa yamewekwa wazi. **Matokeo ya uasi, matunda ya kuweka kando kanuni za Mungu, yamewekwa wazi kwa maoni ya akili zote zilizoumbwa.** Utekelezaji wa sheria ya Shetani tofauti na serikali ya Mungu umewasilishwa **kuwa kinyume** kwa ulimwengu wote. Kazi za Shetani mwenyewe zimemhukumu. Hekima ya Mungu, haki Yake, na wema wake husimama kikamilifu. **Inaonekana kuwa shughuli zake zote katika ubishi mkubwa zimefanywa kwa sababu ya wema wa milele wa watu wake na uzuri wa dunia zote ambao ameunda.** “Kazi zako zote zitakusifu, Ee BWANA; na watakatifu wako watakubariki.”*

*Zaburi 145:10. Historia ya dhambi itasimama milele kama ushuhuda kwamba kwa uwepo wa sheria ya Mungu inafungamana na furaha ya viumbe vyote ambavyo ameviumba. **Kwa ukweli wote wa pambano kubwa, ulimwengu wote, waaminifu na waasi, kwa nia moja watangaza:** “Njia zako ni za kweli na kweli, Mfalme wa watakatifu.”*

Mbele ya ulimwengu kumewasilishiwa wazi dhabihu kubwa iliyotolewa na Baba ya Mwana kwa niaba ya mwanadamu. Wakati umefika wakati Kristo anachukua nafasi Yake ya haki na kutukuzwa juu ya ukuu na nguvu na kila jina lililo na jina. Ilikuwa ni kwa furaha iliyowekwa mbele Yake –ili apate kuleta watoto wengi kwa utukufu- kwamba Alivumilia msalabani na akadharau aibu. Na haifai kuwa kubwa kama huzuni na aibu, lakini furaha na utukufu ni kubwa zaidi. Yeye hutazama waliokombolewa, waliosasishwa kwa sura yake mwenyewe, kila moyo unaovutia na upendo wa Mungu, kila uso unaonyesha sura ya Mfalme wao. Anaona ndani yao matokeo ya uchungu wa roho Yake, na Ameridhika. Halafu, kwa sauti inayofika kwa umati uliokusanyika wa waadilifu na waovu, Anasema: “Tazama ununuzi wa damu yangu! Kwa ajili ya haya nilipata mateso, kwa ajili ya haya nilikufa, ili waweze kukaa mbele Yangu katika vizazi vya milele.” Na wimbo wa sifa unapanda kutoka kwa waliovaa mavazi meupe juu ya kiti cha enzi: “Atukuzwe mwanakondoo anayesemwa ili apokee nguvu, na utajiri, na hekima, na nguvu, na heshima, utukufu na baraka.” Ufunuo 5:12. GC 668.2-671.1

Katika mwanga wa upendo unaofunuliwa, waovu walijitenga dhidi ya Shetani kwani wanaona kwamba yeye hakuwa msaidizi wao lakini badala yake alikuwa amewaongoza wote kwenda kushiriki uharibifu wake. Ni hapa hasa ambapo moto wa kiroho unadhihirishwa kama moto wa mwili. Wacha tuangalie kwa uangalifu kile kinachotokea:

Licha ya kwamba Shetani amelazimishwa kukubali haki ya Mungu na kuinamia ukuu wa Kristo, tabia yake inabadilika. Roho ya uasi, kama kijito cha nguvu, tena inaibuka. Kujawa na wasiwasi, yeye huamua kutozaa ubishani mkubwa. Wakati umefika wa pambano la mwisho la kukata tamaa dhidi ya

Mfalme wa mbinguni. Yeye hukimbilia kati ya raia wake na anajaribu kuwahimiza kwa hasira yake mwenyewe na kuwaamsha kwa vita vya papo hapo. **Lakini kati ya mamiloni yote ambayo amewashwishi kuasi, hakuna sasa wa kukubali ukuu wake. Nguvu zake ziko mwisho.** Waovu wamejawa na chuki ile ile ya Mungu ambayo humshawishi Shetani; lakini wanaona kwamba kesi yao haina tumaini, kwamba hawawezi kumshinda Yehova. **Hasira yao hapa imewaka** [hapa ndio chanzo cha moto - unatoka katikati ya nafsi yenyewe] **dhidi ya Shetani na wale ambao wamekuwa mawakala wake kwa udanganyifu, na kwa hasira ya mapepo huwageukia.**

Asema Bwana: “Kwa sababu umeweka moyo wako kama moyo wa Mungu; tazama, kwa sababu hiyo nitakuletea wageni juu yako, tisho la mataifa, **nao watainua panga zao dhidi ya uzuri wa hekima yako, nao watachafua mwangaza wako. Watakushusha shimoni.**” “Nitakuangamiza, Ee kerubi wa kifuniko, kutoka katikati ya mawe ya moto nitakutupa ardhini, nitakuweka mbele ya wafalme, ili wapate kukuona nitakuleta. kwa majivu juu ya nchi machoni pa wote wanaokuona Utakuwa tishio, na hautakuwepo tena.” Ezeieli 28:6-8, 16-19.

“Kila vita ya shujaa ni kwa kelele zilizochanganyikiwa, na nguo zilizowekwa katika damu; lakini hii itakuwa kwa kuchoma na mafuta ya moto.” “Hasira ya Bwana iko juu ya mataifa yote, na hasira yake juu ya majeshi yao yote. Amewaangamiza kabisa, Amewatia kwa kuchinjwa.” “Juu ya waovu atanyesha makaa ya moto haraka, moto na kiberiti na dhoruba ya kutisha. Hii ndio sehemu ya kikombe chao.” Isaya 9:5; 34:2; Zaburi 11:6. Moto unashuka kutoka kwa Mungu kutoka mbinguni. Dunia imevunjika. Silaha zilizofichwa ndani ya kina chake hutolewa. Ndimi za moto zinapasuka kutoka kwa kila pembe. Miamba yenyewe imewashwa. [Dunia yenyewe hutapika wenyeji wake] Siku imefika ambayo itakuwa kama tanuri. Vitu vinayeyuka na joto kali, dunia pia, na kazi zilizomo ndani zimekomesha. Malaki 4:1; 2 Petro 3:10. Uso wa dunia unaonekana kuwa masi moja iliyoyeyuka — ziwa kubwa la moto. Ni wakati wa hukumu na uharibifu wa watu wasiomcha Mungu — “siku ya kulipiza

*kisasi kwa Bwana, na mwaka wa kulipiza kisasi cha Sayuni.”
Isaya 34:8.*

*Waovu wanalipwa malipo yao katika ardhi. Mithali 11:31.
“Watakuwa vijiti; na siku inayokuja itawachoma, asema Bwana
wa majeshi.” Malaki 4:1. Baadhi huharibiwa kama kwa muda
mfupi, wakati wengine wanateseka siku nyingi... Adhabu kamili
ya sheria imetolewa; mahitaji ya haki yamekamilishwa; na
mbingu na dunia, zinatazama, tangaza haki ya Bwana. GC
671.2-673.1*

Kuharibiwa Bila Kazi au Nguvu ya Nje

Tunatambua kuwa adhabu kamili ya sheria imetolewa, ambayo ni sawa na usemi wa Yesu kwamba Yeye hatakuwa Mtu wa kuhukumu mwishowe, ila Neno alilosema (Yohana 12:47, 48). Mungu hatumii nguvu mbaya katika hukumu zake. Ukweli huu unathibitishwa pia kupitia moja ya vitabu vya *Apocrypha*, ambayo waanzilishi wa Uadvetista waliona unafaa na muhimu kwa wakati wa mwisho:

Na huyu Mwanangu atakemea uvumbuzi mbaya wa mataifa hayo, ambayo kwa uhai wao mbaya yameangukia kwa dhoruba; 38 naye ataweka mbele yao mawazo mabaya, na mateso ambayo wataanza kuteswa, ambayo ni kama moto; naye atawaangamiza bila kazi kwa sheria ambayo ni kama mimi. 2 *Esdras 13:37-38*

Hapa imethibitishwa wazo kwamba waovu wataadhibiwa kupitia kazi ya kuonyesha ya sheria. *Apocrypha* hii ilisomwa na kunukuliwa na James White, Joseph Bates na E.J. Wagoner. *Word to the Little Flock*, kitabu cha mapema cha Ellen White, kina marejeleo saba ya Esdras ya 2. Hapa kuna moja:

Sisi sote tukaingia kwenye wingu pamoja, na tulikuwa tukipanda bahari ya glasi kwa siku saba, wakati Yesu alileta taji na kwa mkono wake wa kulia akawaweka juu ya vichwa vyetu. [2 Esdras 2:43.] WLF 14.3

Wacha tuangalie aya hii katika muktadha wa sura ya pili ya Esdras mbili ili kuona kinachozungumzwa hapo:

Na katikati yao kulikuwa na kijana mmoja mrefu, mrefu zaidi kuliko wengine wote, na juu ya kila vichwa vyao aliweka taji,

*na aliinuliwa zaidi; ambapo nilishangaa sana. (44) Basi nikamuuliza malaika, nikasema, Bwana, hizi ni nini? (45) Akajibu, akaniambia, Hao ndio ambao wamevua mavazi ya kibinadamu, na wamevaa yasiyoweza kufa, na wamekiri jina la Mungu; sasa wamevikwa taji, na kupokea mitende. (46) Ndipo nikamwambia yule malaika, **Ni mtu gani mchanga huyu anaweka taji, na kukawapa mitende mikononi mwao?** (47) **Basi akajibu, akaniambia, Ni Mwana wa Mungu, ambaye wamekiri ulimwenguni.** Ndipo nilianza kuwapongeza wale waliosimama kidete kwa jina la Bwana. 2 Esdras 2:43-47*

Kama katika maono ambayo Mungu alimpa Ellen White, mtu anayehojiwa ambaye huweka taji kwenye vichwa vya waliookolewa ni Mwana wa Mungu. Kuhusu umuhimu wa *Apocrypha* kwa waumini wanaoishi katika siku za mwisho, alisema:

*Wote, ambao huzishika amri za Mungu, wataingia kupitia malango ndani ya mji na wana haki ya mti wa uzima na watakuwa mbele ya Yesu huyo mpendwa ambaye uso wake unaangaza kuliko jua wakati wa mchana. Kisha nikaona neno la Mungu likiwa safi na lisilo na uchafu, na kwamba lazima tujibu kwa jinsi tulivyopokea ukweli uliotangazwa kutoka kwa neno hilo. Nikaona kuwa ilikuwa nyundo ya kuvunja mioyo yenye kung'aa vipande vipande, **na moto** uteketeza takataka na bati, ili moyo uwe safi na mtakatifu. Niliona kwamba **Apocrypha ndivyo vitabu vilivyofichwa, na kwamba wenye busara wa siku hizi za mwisho wanapaswa kuvielewa.** Niliona kwamba bibilia ndio kitabu cha kawaida, ambacho kitatuhukumu siku ya mwisho. Niliona kuwa mbingu ingekuwa ya bei ya kutosha, na kwamba hakuna kitu kilikuwa kipenzi sana kutoa dhabihu kwa Yesu, na kwamba lazima tutoe vyote kuingia ufalme. - Manuscript 4, 1850.*

Tabia Tukufu ya Mungu

Roho ya unabii inathibitisha wazo kwamba njia tunayosoma maandiko ni muhimu kwa njia ambayo tutahukumiwa, kwa sababu Neno la Mungu ni kama nyundo ya kuvunja moyo vipande vipande, na moto wa kuteketeza

takataka na bati. . Sheria ya Mungu ni moto, kwa sababu ni maandishi ya tabia yake:

*Kwa kuweka kando sheria ya Mungu, watu hawajui wanafanya nini. **Sheria ya Mungu ni nakala ya tabia yake.** Inajumuisha kanuni za ufalme wake. Yeye anayekataa kukubali kanuni hizi anajiweka nje ya kituo ambamo baraka za Mungu zinapita. COL 305.3*

Kwa maana Mungu wetu ni moto uteketezao. Waebrania 12:29

Kama tulivyoona, moto huu unatoka kwa mali ya Mungu, ambayo ni upendo safi na wa hali ya juu.

Yeye asiyependa hajui Mungu; kwa maana Mungu ni upendo. 1 Yohana 4:8

Ona kwamba haisemi kwamba Mungu ni upendo, au, kwamba Mungu ana upendo, lakini inasema, Yeye ni upendo. Kwa hivyo wakati jina la Mungu linapowasilishwa, ambayo ni tabia Yake, rehema husimama daima juu ya orodha:

*Bwana asema hivi, Mtu mwenye busara asijisifu kwa hekima yake, na huyo mtu hodari asijisifu kwa nguvu zake, huyo tajiri asijisifu kwa utajiri wake. 24 Bali yeye ajisifuye, iwe kuwa yeye aelewe na anajua. mimi, ya kuwa mimi ndimi Bwana **anayeonyesha fadhili,** na hukumu, na haki katika dunia; kwa maana nafurahiya hivyo, asema Bwana. Yeremia 9:23, 24*

*Bwana akashuka katika wingu, akasimama pamoja naye hapo, akatangaza jina la Bwana. (6) Bwana akapita mbele yake, akatangaza, Bwana, Bwana Mungu, **mwenye rehema na mwenye neema, uvumilivu, na mwingi wa wema** na ukweli, (7) **Kuweka rehema kwa maelfu, kusamehe uovu na makosa na dhambi, na hiyo haitaondoa wazi kabisa hatia;** Kutazama maovu ya baba juu ya watoto, na kwa watoto wa watoto, hadi kizazi cha tatu na kizazi cha nne. Kutoka 34:5-7*

Kama upendo ni mali ya Mungu, inamaanisha kwamba sifa zake zingine zote ni dhahirisho la upendo, au njia za upendo huo:

Upendo wa Mungu umeonyeshwa kwa haki Yake chini ya huruma Yake DA 762.3

Hii inamaanisha kuwa kila kitu Mungu hufanya na kusukumwa na upendo. Haki ya Baba yetu sio moja ambayo ni kali na ya kunyimwa rehema. Shetani ndiye anayetaka kumwasilisha Mungu kana kwamba kwake Yeye rehema na haki haziendani:

*Nguvu ya kulaani ya Shetani ingemsababisha **aanzishe nadharia ya haki inayopingana na rehema**. Anadai kuwa anayesimamia kama sauti na nguvu ya Mungu, anadai kuwa maamuzi yake ni haki, ni safi na hayana lawama. Kwa hivyo anachukua msimamo wake kwenye kiti cha hukumu na anatangaza kwamba mashauri yake hayafai. **Hapa haki yake isiyo na huruma inakuja, ni kinyume na haki, na inachukiza Mungu**. Christ Triumphant 11.4*

*Katika ufunguzi wa Pambano Kuu, Shetani alikuwa ametangaza kwamba sheria ya Mungu haiwezi kutii, kwamba haki hailingani na rehema, na kwamba, **ikiwa sheria ingevunjwa, haiwezekani kwa mwenye dhambi kusamehewa. Kila dhambi lazima ifikie adhabu yake, alimhimiza Shetani; na ikiwa Mungu angeondoa adhabu ya dhambi, asingekuwa Mungu wa ukweli na haki** ... Mungu hakuweza kuwa mwenye haki, alihimiza, na bado amrehemu mwenye dhambi. DA 761.4*

Kinyume na hiyo, Mungu huwafanya watoto wake kwa upendo kila wakati. Andiko hili la upendo linawakilishwa kama moto:

*Niweke kama muhuri moyoni mwako, kama muhuri kwenye mkono wako, kwa maana **upendo** ni nguvu kama kifo, **wivu** ni mkali kama kaburi. Nuru zake **ni miali ya moto, mwali wa Bwana**. Wimbo 8:6, 7 ESV*

Je! Inawezekanaje upendo kuwa mkali? Upendo wa Baba yetu wa mbinguni bila huruma unaonyesha asili ya dhambi - ubora wake unaoharibu. Huu ndio moto ambao utatesa waovu:

*Yeye atakunywa divai ya ghadhabu ya Mungu, iliyomwagika bila mchanganyiko katika kikombe cha ghadhabu yake; naye atateswa kwa **moto na kiberiti** mbele ya malaika watakatifu, na mbele ya Mwanakondoo: Ufunuo 14:10*

Neno la Kiyunani linalotumiwa hapa *brimstone* lina maelezo yafuatayo:

Θειον: (theion, yanayohusiana na theios – kushughulika na Uungu)

Ufafanuzi wa Nguvu: 1. Brimstonea. **uvumba wa kimungu.....**

Kwa waanzilishi wa Uadventista kulifunuliwa, kwamba moto huu haungeweza kuwachoma waovu milele yote, kwa sababu hiyo ingekuwa inapingana na tabia ya Mungu tu. Leo tunaalikwa kutembea hatua inayofuata katika njia nyembamba ya ukweli huu juu ya tabia ya Mungu, kuona kwamba Baba yetu wa mbinguni sio chanzo cha mateso haya, lakini kwamba uwepo wake wa upendo unadhihirisha dhambi katika maangamizi yake, na mchakato huu unatimiza hukumu. Tumeona kuwa kama nakala ya tabia yake, sheria pia ni sheria moto ya upendo:

*Akasema, Bwana alitoka Sinai, na kuwainua kutoka Seiri; akaangaza kutoka mlima Parani, na akaja na maelfu ya watakatifu: kutoka mkono wake wa kulia aliwachilia **sheria ya moto**. (3) **Ndio, aliwapenda watu**; watakatifu wake wote wako mikononi mwako; wakaketi miguuni pako; kila mtu atapokea maneno yako. Kumbukumbu la Torati 33:2, 3*

Kwa hivyo katika uchambuzi wa sura ya mwisho ya *Pambano Kuu* tumesoma kwamba:

Adhabu kamili ya sheria imerejelewa; GC 673.1

Sheria ya moto ya Mungu ni ishara ya upendo wake; ina nguvu ya kudhihirisha tabia ya kweli ya dhambi, na mchakato huu hutoa nguvu ya uharibifu ya dhambi. Kwa upande mwingine, katika hali yake kama kioo, sheria inaonyesha mawazo ya watu ya dhambi ambayo humwona Mungu kama Mmoja ambaye hangeweza kusamehe:

*Tunasoma juu ya minyororo ya giza kwa mhalifu wa sheria ya Mungu. Tunasoma juu ya minyoo isiyokufa, **na ya moto ambao haujazimishwa**. **Kwa hivyo inawakilishwa uzoefu** wa kila mtu ambaye amejiruhusu kupandikizwa katika hisa ya Shetani, ambaye amethamini sifa za dhambi. Ikichelewa sana, ataona kwamba dhambi ni ukiukaji wa sheria ya Mungu. **Atagundua kuwa** kwa sababu ya makosa, **roho yake imekatwa kutoka kwa Mungu**, na kwamba ghadhabu ya Mungu inakaa juu yake. **Huu ni moto ambao hauzimiki**, na kwa hiyo kila mwenye dhambi asiyetubu ataharibiwa. Shetani hujitahidi kila wakati*

kuwaongoza wanadamu kutenda dhambi, na yeye ambaye yuko tayari kuongozwa, ambaye anakataa kuachilia dhambi zake, na asidharau msamaha na neema, atapata shida ya mwendo wake. ST, Aprili 14, 1898 par. 13

Moto kutoka kwa Mungu?

Minyoo ambayo haifi, minyororo ya giza na moto ambao haujazimishwa ni ishara zote ambazo zinawakilisha uzoefu wa wote ambao walijiruhusu kupandikizwa ndani ya uwepo wa Shetani. Hali hii ya mtenda dhambi inamuweka zaidi ya fursa ya toba ya kweli kwa dhambi zake na zaidi ya nafasi hiyo ya kuchukua fursa ya msamaha wa Baba yetu. Hapa kunaoyeshwa jinsi ugumu wa athari ya dhambi ulivyo. Kwa kweli, pia kutakuwa na moto wa mwili, ambao ni kusafisha ardhi ikiandaa kwa hali yake mpya. Tunaweza kufikiria kufanana kwa moto wa misitu wenye afya ambao hutoa maisha mapya kwa msitu. Kwa kuwa Mungu hatumii nguvu ya kufa, basi moto wa mwili unatoka wapi? Katika tafsiri kadhaa kifungu “kutoka kwa Mungu” kimewekwa kwenye mabano, na katika zingine hata hiyo haipo:

Wakaenda juu ya upana wa dunia, wakazunguka kambi ya watakatifu na mji uliependwa; moto ukashuka kutoka kwa Mungu kutoka mbinguni ukawameza. Rev 20:9 DARBY

Wakaenda juu ya upana wa dunia, wakazunguka kambi ya watakatifu, na mji uliependwa; na moto ukashuka kutoka mbinguni, ukawameza. Ufu 20:9 ASV

Wakaja juu ya upana wa dunia na wakazunguka kambi ya watakatifu, mji uliependwa. Kisha moto ukashuka kutoka mbinguni ukawamaliza. Rev 20:9 CSB

Walikuja ulimwenguni kote na kuzunguka kambi ya watakatifu, mji ambao Mungu anapenda. Lakini moto ulishuka kutoka mbinguni na kuwateketeza. Ufu 20:9 CEB

Wakaandamana juu ya bonde kubwa la dunia, wakazunguka kambi ya watakatifu na mji uliependwa, lakini moto ulishuka kutoka mbinguni na kuwamaliza, Rev 20:9

Hizi ni baadhi tu ya tafsiri za kiingereza ambazo hutafsiri aya kwa njia hii. Je! Wakalimani, wakati wa kutoa kifungu na kifungu “kutoka kwa Mungu”,

pia walitafsiri mawazo ya dhambi ya mwanadamu juu ya Mungu? Mwanadamu kwa asili yake iliyoanguka ataabudu nguvu ya Mungu juu ya tabia yake, kwa sababu mwanadamu mwenyewe anatamani nguvu ya Mungu kuliko tabia Yake, haswa kwa sababu tabia hiyo ni ya kujitolea. Kwa hivyo atabadilisha aya kwa njia ambayo inasisitiza nguvu anayotaka Mungu awe nayo, badala ya tabia ambayo anathamini kidogo. Hii inatufanya wasikiaji wa Agano la Kale la sheria badala ya watenda kazi (Yakobo 1:23), kumfanya Mungu afanye kazi kulingana na mipango yetu wenyewe badala ya kumjua na kwa hivyo kumuamini. Tafakari ya fikira ya Agano la Kale na Sheria ya Mungu kwa kweli hufanya utukufu wa tabia ya Mungu uonekane kama moto unaowaka:

*Kutoka 24:17 Na mbele ya utukufu wa Bwana ilikuwa **kama moto wa kuotea juu ya kilele cha mlima machoni pa wana wa Israeli.***

Shetani amekuwa akitaka watu waamini kwamba moto unashuka kutoka mbinguni, inamaanisha kwamba Mungu ndiye aliyesababisha kwa njia ya moja kwa moja. Walakini katika mifano hii ni Shetani ambaye alisababisha moto huu kutoka mbinguni:

Alipokuwa akiongea, akaja mtu mwingine, akasema, Moto wa Mungu umeanguka kutoka mbinguni, umewachoma kondoo, na hao watumishi, na kuwamaliza; na mimi peke yangu nimepona peke yangu kukuambia. Ayubu 1:16

Naye hutenda nguvu zote za yule mnyama wa kwanza mbele yake, na kufanya dunia na wote wakaao ndani wamwabudu yule mnyama wa kwanza, ambaye jeraha lake la kufa limepona. (13) Naye hufanya maajabu makubwa, hata huleta moto kutoka mbinguni duniani mbele ya watu, Ufu 13:12, 13

Walakini Yesu alikemea mawazo haya wakati yalionekana hata na wanafunzi wake:

*Na wanafunzi wake Yakobo na Yohana walipoona haya, wakasema, Bwana, je! Unaamuru kwamba moto ushuke kutoka mbinguni na uwamalize, kama vile **Elias alivyofanya?** (55) Lakini akageuka, akawakemea, akasema, **Hamjui ni roho ya aina gani.** Luka 9:54, 55*

Hapa Yesu anaelezea ukweli kwamba sio wanafunzi wake tu bali pia Eliya mwenyewe alikuwa na shida ya kuelewa tabia ya Mungu, na alifikiria kwamba Mungu atalazimika kuwaangamiza maadui wao wawili kwa moto. Majaribu kama hayo pia yanampata yule aliyekuja kwa nguvu na roho ya Eliya:

Kama wanafunzi wa Kristo, Yohana Mbatizaji hakuelewa asili ya ufalme wa Kristo. Alitarajia Yesu achukue kiti cha enzi cha Daudi; na kadiri muda ulivyopita, na Mwokozi hakujidai mamlaka ya kifalme, Yohana alishangaa na kufadhaika. Alikuwa ametangaza kwa watu kwamba ili njia ya kutayarishwa mbele za Bwana, unabii wa Isaya lazima utimie; Milima na vilima lazima vishushwe, vilivyopotoka vimelainishwa, na maeneo yaliyo wazi. Alikuwa anatafuta mahali pa juu pa kiburi cha kibinadamu na nguvu ya kutupwa chini. Alikuwa amemwashiria Masihi kama yule ambaye shabiki wake alikuwa mikononi mwake, na ambaye angeitakasa sakafu Yake, ambaye angekusanya ngano ndani ya ghala yake, na kuchoma manyoya kwa moto usiozimika. Kama nabii Elia, ambaye roho na nguvu zilikuja kwa Israeli, alimtafuta Bwana ili kujifunua kama Mungu anayejibu kwa moto. DA 215.2

Walakini Mungu na Mwanawe walikuwa na subira na manabii wao, wakiwafundisha asili ya tabia yao takatifu na kanuni za ufalme wao:

*Akasema, Nenda, usimame juu ya mlima mbele za Bwana. Tazama, Bwana akapita, upepo mkubwa na mkali ukatikisa milimani, wakaivunja miamba mbele za Bwana; lakini Bwana hakuwa katika upepo. Na baada ya upepo mtetemeko wa ardhi; lakini Bwana hakuwapo katika tetemeko la ardhi: 12 Na baada ya tetemeko la ardhi **kulikuwa na moto; lakini Bwana hakuwa katika moto: na baada ya moto sauti ndogo bado.** 1 Wafalme 19:11-12*

Bwana hakuwa katika moto wa mwili kwa sababu nguvu Zake zote zinawasilishwa kwa tabia Yake ya kupenda, na kwa hivyo ufalme Wake sio ufalme wa nguvu na nguvu ya kulazimisha:

Mwokozi alikusanya wanafunzi wake juu yake, na kuwaambia, "Kiwa mtu yeyote anataka kuwa wa kwanza, huyo atakuwa wa

*mwisho kwa wote, na mtumwa wa wote.” Kulikuwa na maagizo ya kusisimua na ya kuvutia ambayo wanafunzi walikuwa mbali kuelewa. Kile ambacho Kristo alitambua hawangeweza kuona. **Hawakuelewa asili ya ufalme wa Kristo**, na ujinga huu ndio uliosababisha ugomvi wao. Lakini sababu halisi huweka zaidi. **Kwa kuelezea asili ya ufalme, Kristo kwa wakati huo angemaliza ugomvi wao; lakini hii isingegusa sababu ya msingi.** Hata baada ya kupata maarifa kamili, swali lolote la utangulizi linaweza kusasisha shida. Kwa hivyo maafa yangeletwa kwa kanisa baada ya kuondoka kwa Kristo. Zaidi (Isa. 14:12, 14); na hamu ya kujikuza ilileta ugomvi katika korti za mbinguni, na ilikuwa imefutisha umati wa majeshi ya Mungu. Laiti Lusifa angekuwa anatamani kuwa kama Aliye Juu Zaidi, asingeweza kamwe kuachana na mahali pake pa mbinguni; kwa maana roho ya Aliye Juu inadhihirishwa katika huduma isiyo ya ubinafsi. Lusifa alitamani nguvu ya Mungu, lakini sio tabia yake **Ugomvi wa mahali pa juu zaidi ulikuwa utekelezaji wa huyo roho ambaye alikuwa mwanzo wa ugomvi mkubwa katika walimwengu hapo juu, na ambaye ulikuwa amemleta Kristo kutoka mbinguni afe.** Kuinuka mbele Yake maono ya Lusifa, “mwana wa asubuhi,” katika utukufu kuzidi malaika wote wanaozunguka kiti cha enzi, na kuunganika kwa uhusiano wa karibu sana na Mwana wa Mungu. Lusifa alisema, Nitakuwa kama Aliye Juu. Alijitafutia mahali pa juu zaidi, na kila mtu anayeelekezwa na roho yake atafanya vivyo hivyo. Kwa hivyo kutengwa, chuki, na ugomvi haviepukiki. Dominion inakuwa tuzo ya hodari. **Ufalme wa Shetani ni ufalme wa nguvu;** kila mtu huchukulia mwenzake kama kizuizi katika njia ya maendeleo yake mwenyewe, au jiwe la kukwea ambalo yeye mwenyewe anaweza kupanda mahali pa juu. DA 435.2*

Basi ni kwanini Eliya aliita moto kutoka mbinguni kuwaangamiza wale waliotumwa na mfalme ili wamkamate? Na moto huu ulitoka wapi ikiwa haukutoka kwa Mungu?

*Ndipo Eliya akajibu, akamwambia mkuu wa hamsini, **Ikiwa** mimi ni mtu wa Mungu, **basi moto ushuke kutoka mbinguni,** ukakuangamize wewe na hamsini wako. Ndipo ukashuka **moto***

kutoka mbinguni, ukamteketeza yeye na hamsini zake. 2
Wafalme 1:10

Hili ndilo tukio ambalo wanafunzi walimaanisha. Hapa Eliya bado hajatikisa maoni yake mabaya kuhusu ufalme wa Mungu, na akashindwa kwa jaribu la kutetea kitambulisho chake kama nabii wa Mungu kupitia ishara kutoka mbinguni na vurugu. Pamoja na majaribu kama hayo Shetani pia alimjia Yesu:

Naye mjaribu akamwendea, akasema, Ikiwa wewe ni Mwana wa Mungu, amuru mawe haya yawe mkate. Mt 4:3

Na kusema, Wewe uliyeharibu hekalu na kuijenga kwa siku tatu, jiokoe. Ikiwa wewe ni Mwana wa Mungu, shuka kutoka msalabani. Mt 27:40

Kwa habari zaidi juu ya hadithi ya Elija, soma kijitabu *The Ministration of Death*. Je! Ukizingatia haya yote ni nini kitakachokuwa sababu ya moto wa asili kuanguka chini kutoka mbinguni na kuanza kutoka kwa ardhi baada ya miaka elfu? Tulipoangalia sababu ya Neno la Mungu na mazingira, tumeona kuwa sheria ambazo zilitekelezwa na Mungu kwa maumbile zilikuwa zimetengenezwa ili kuonyesha tabia ya mwanadamu katika hali yake ya neema na utii kwa Mungu. Walakini wakati mahali pa Roho wa Kristo palipoanzishwa roho ya uasi, roho ya Shetani, dunia ilianza kuidhirisha. Mafuriko yalikuwa mwisho wa wakati huo, wakati kizazi chote kilimsulibisha Kristo ndani yao, wakitumia nguvu Yake kwa msingi wao na muundo wa ubinafsi. Wakati walimkataa kabisa Roho wake, ambaye ana kila kitu (“kwa yeye vitu vyote vinajumuisha”, Wakolosai 1:17; na “ambaye tunaishi ndani yake, tunatembea na kuwa sisi”, Matendo 17:28) dunia iliruhusiwa yatangaza kikamilifu roho ya bwana wake - mtu aliyeanguka. Tumearifiwa kwamba kanuni hiyo hiyo itafanya kazi mwisho, ambapo tamaa za moto za wanadamu zinajaza dunia na kuzuka kama moto wa mwili:

Vivyo hivyo na wanaume, wakiacha matumizi ya asili ya mwanamke, waliwachoma kwa tamaa zao wenyewe, wanaume na wanaume wanaofanya kazi ya upumbavu, na wakipokea ndani yao kwamba malipo ya makosa yao ambayo yalikuwa yamekamilika. Warumi 1:27

Kujua haya ya kwanza, kwamba watakuja dharau siku za mwisho, wakifuata matakwa yao, (4) Na kusema, Ahadi ya kuja kwake iko wapi? kwa kuwa tangu baba walipolala, vitu vyote

vinaendelea kama vile vilivyo tangu mwanzo wa uumbaji. (5) Kwa habari hii, kwa hiari hawajui, ya kuwa kwa neno la Mungu mbingu zilikuwa za zamani, na ardhi ikasimama nje ya maji na majini: (6) Ulimwenguni ambao wakati huo ulikuwa umejaa maji, waliangamia: (7) Lakini mbingu na dunia, ambazo sasa, kwa neno hilo hilo zimehifadhiwa, zimehifadhiwa hadi moto dhidi ya siku ya hukumu na uharibifu wa watu wasiomcha Mungu. 2 Petro 3:3-7

Tunaweza kujiuliza juu ya watu wa zamani na kwa nini hawakuamini kanuni hii. Bado hali ya leo sio tofauti. Wakati waovu wote kutoka kwa historia nzima ya wanadamu watafunika uso wa dunia na pamoja na Shetani wataonyesha kabisa uasi wao, dunia na mbingu zitaruhusiwa tena kuonyesha hali ya uovu wao. Hii ndio sababu katika kifungu hiki kutoka kwa sura ya mwisho kwenye Pambao Kuu tunasoma yafuatayo kuhusu dunia na viumbe vyote:

Kazi ya Shetani ya uharibifu imekamilika milele. Kwa miaka elfu sita ametimiza mapenzi yake, akiijaza dunia uovu na kusababisha huzuni katika ulimwengu wote. Uumbaji wote umeugua na kujuwa pamoja kwa maumivu. Sasa viumbe vya Mungu huokolewa milele kutoka kwa uwepo wake na majaribu. "Ulimwengu wote umepumzika, na uko kimya; [waadilifu] wanaanza kuimba." Isaya 14:7. Na kelele za sifa na ushindi zinapanda kutoka kwa ulimwengu wote mwaminifu. "Sauti ya umati mkubwa wa watu," "kama sauti ya maji mengi, na kama sauti ya ngurumo kubwa," inasikika ikisema: "Alleluia: kwa maana Bwana Mungu wa nguvu zote anatawala." Ufunuo 19:6. GC 673.2

Mwishowe dunia na mbingu, zimeondoa uovu uliohifadhiwa kwa njia ya moto, utakaa kwa amani. Halafu tena na milele asili zaidi itawezeshwa kuonyesha uzuri wa utakatifu wa kuishi - watoto wa Mungu ambao roho zao na mioyo yao hufurahiya Roho wa Kristo wa utii na shukrani ya upendo kwa Baba yake. Kukubali tabia ya Kristo walikuwa wamewezeshwa kuishi milele mbele ya upendo wa moto wa Mungu wetu wa ajabu na Mwana wake.

(26) Na juu ya wafu, ya kwamba wanafufuka; je! Hamjasoma katika kitabu cha Musa, jinsi Mungu alizungumza naye katika kijiti, akisema, Mimi ni Mungu wa Abrahamu, na Mungu wa

Isaka, na Mungu ya Jacob? (27) Yeye si Mungu wa wafu, lakini Mungu wa walio hai. Kwa hivyo mnapotea sana.

Yesu anaunganisha kichaka cha Moto na Mungu kuwa Mungu wa walio hai. Hiyo ni ishara ya kichaka kuchomwa moto, lakini hakijamalizwa.

Malaika wa Bwana akamtokea katika mwali wa moto kutoka katikati ya kichaka. Akatazama, na tazama, kichaka kimechomwa kwa moto, na kichaka hakijamalizika. (3) Musa akasema, Sasa nitageukia kando, na kuona maono haya makubwa, kwa nini kijiti hakijachomwa. (4) Bwana alipoona kwamba amegeuka ili kuona, Mungu akamwita kutoka katikati ya kijiti, akasema, Musa, Musa. Akasema, Mimi hapa. (5) Akasema, Usikaribie hapa: vua viatu vyako kutoka kwa miguu yako, kwa maana mahali unapo simama ni ardhi takatifu. (6) Tena akasema, Mimi ni Mungu wa baba yako, Mungu wa Abrahamu, Mungu wa Isaka, na Mungu wa Yakobo. Musa akauficha uso wake; kwani aliogopa kumtazama Mungu. Kutoka 3:2-6

Wote wenye dhambi na wenye haki watakuwa mbele ya upendo huo wenye moto, lakini ni kwa sisi jinsi tunavyoitikia. Waadilifu wanaweza “kukaa na moto uteketezao”; lakini mawazo, maneno, na vitendo vya maisha ya dhambi, ambayo hatimaye yamefunuliwa juu ya kukutana na Mungu aliyeinuliwa, yataelekezwa juu ya mtu ambaye atamuhukumu Mungu bila huruma - na “pumzi ya mwenye dhambi, kama moto itamla”.

(10) Sasa nitainuka, asema BWANA; sasa nitainuliwa; sasa nitajiinua. (11) Utachukua mimba ya makapi, mtazaa majani makavu; pumzi yenu, kama moto, utakaowateketeza wenyewe. (12) Na hao watu watakuwa kama kuchoma kwa chokaa: kama miiba iliyokatwa itachomwa moto. (13) Sikieni, enyi mlio mbali, ni nini nimefanya; Ninyi mlio karibu mnakiri nguvu yangu. (14) Wenye dhambi huko Sayuni wanaogopa; kuogopa kumeshangaza wanafiki. Ni nani kati yetu atakayekaa na moto uteketeza? Ni nani kati yetu atakaa na moto wa milele? (15) Yeye aendaye kwa haki, na anasema kwa unyofu; yeye anayedharau faida ya udhalilishaji, ambaye anatikisa mikono yake kwa kushikilia rushwa, ambaye huzuia masikio yake kusikia damu, na kuziba macho yake asione mabaya; (16)

Atakaa juu; mahali pake pa ulinzi itakuwa mianzi ya miamba; mkate atapewa; maji yake yatakuwa na hakika. (17) Macho yako yataona mfalme kwa uzuri wake; wataiona nchi iliyo mbali sana. Isaya 33:14-17

Wakati dunia ilikuwa imefunikwa kwa moto wa uharibifu, wenye haki walikaa salama katika Jiji Takatifu. Juu ya wale ambao walikuwa na sehemu katika ufufuo wa kwanza, kifo cha pili hakina nguvu. Wakati Mungu ni moto mbaya kwa waovu, Yeye ni jua na ngao ya watu wake. Ufunuo 20:6; Zaburi 84:11. GC 673.3

Kama wale vijana watatu wa Kiebrania ambao walisimama kwenye moto wa Babeli usiochomwa, wenyeji watakatifu wa jiji la mbinguni hawakuathiriwa na roho ya ghadhabu inayoibuka kutoka kwa waovu. Wamejazwa na Roho wa Mkuu wa amani na kwa hivyo maumbile yote yana amani pamoja nao. Mungu ni ngao kwao kwa maana ya kuwa wamejazwa na Roho wake kwa sababu atamhifadhi kwa amani kamilifu ambaye akili yake imekaa kwake (Isa 26:3).

Viwango vya Adhabu

Je! Ni nini juu ya wazo kwamba kiasi ambacho waovu wanateseka ni sawa na dhambi yao? Yesu alizungumza yafuatayo:

Na huyo mtumwa, ambaye alijua mapenzi ya bwana wake, na hakujiandaa mwenyewe, wala hakufanya kulingana na mapenzi yake, atapigwa kwa viboko vingi. (48) Lakini yeye ambaye hakujua, na alifanya vitu vya kupigwa, atapigwa na viboko vichache. Kwa maana ambaye amepewa mengi, atatakiwa sana; na kwa watu ambao wamefanya mengi, watamwuliza zaidi. Luka 12:47-48

Kama upanuzi kwa hii, Roho ya Unabii inasema:

*Waovu wanalipwa malipo yao katika ardhi. Mithali 11:31. "Watakuwa taabu: na siku inayokuja itawachoma, asema Bwana wa majeshi." Malaki 4:1. **Baadhi huharibiwa kama kwa muda mfupi, wakati wengine wanateseka siku nyingi. Wote wanaadhibiwa "kulingana na matendo yao."** Dhambi za wenye haki zimehamishiwa kwa Shetani, yeye **husababishwa***

kuteseka sio tu kwa uasi wake mwenyewe, lakini kwa dhambi zote ambazo amesababisha watu wa Mungu kutenda. Adhabu yake ni kuwa kubwa kuliko ile ya wale aliowadanganya. Baada ya wote kuangamia nani aliyeanguka kwa udanganyifu wake, bado ataishi na kuteseka. Katika miali ya utakaso waovu hugaribiwa mwishowe, mzizi na tawi - Shetani mzizi, wafuasi wake matawi. Adhabu kamili ya sheria imetembelewa; mahitaji ya haki yamekamilishwa; na mbingu na dunia, zinatazama, tangaza haki ya Bwana. {GC 673.1}

Tunakumbuka kuwa Biblia inasema kwamba sheria ni ya kiroho (Warumi 7:12). Kama waovu wanahukumiwa kulingana na sheria, mateso yao ni ya kiroho kwanza kama tulivyokwishaonyesha hapo awali. Maarifa zaidi ambayo mtu alikuwa nayo ya Kristo na mapenzi Yake, kuteseka kwake kutakuwa kubwa. Wakati mtu anahudhuria mazishi ya mtu hawajui hiyo vizuri, mateso sio makubwa; lakini unapokuwa na ufahamu wa karibu wa mtu mateso ni makubwa. Hakuna mtu aliyemjua Mungu na Mwanawe zaidi ya Shetani. Alitembea juu na chini juu ya mawe matakatifu ya Mungu (Eze 28:14) - ishara ya tabia Yake ambayo ndio sheria. Hii ndio sababu mateso yake ni makubwa; Hii ndio sababu anateseka muda mrefu kuliko mtu mwingine yeyote. Biblia haisemi ni nani anayemfanya Shetani ateseke kwa muda mrefu, hiyo imesalia kwa msomaji kuamua ni nani anayefanya Shetani kuteseka.

Tunajua kutoka kwa jinsi Yesu anafanya hukumu kwamba mwenye dhambi mwenyewe hujiletea hukumu.

Lakini wale waliosikia, wakashitakiwa na dhamiri zao, wakatoka mmoja kwa mmoja, hata wakubwa, na Yesu alibaki peke yake, na yule mwanamke amesimama katikati. Yohana 8:9

Hadithi ya Hamani pia inatuonyesha kwa nini Shetani lazima ateseke kwa muda mrefu kama yeye.

Harbonah, mmoja wa walinzi wa chumba cha kulala, akasema mbele ya mfalme, Angalia pia mti ulio juu, dhira hamsini, ambayo Hamani alikuwa amemfanyia Mordekai, ambaye alikuwa amemwambia mfalme mzuri, amesimama katika nyumba ya Hamani. Ndipo mfalme akasema, Mtegeni hapo. Est 7:9

Haman na Mordekai wanawakilisha Shetani na Kristo. Adhabu ambayo Shetani alitaka kwa Kristo, yeye mwenyewe atateseka. Kwa maana tunasoma:

Usihukumu, ili usihukumiwe. (2) Kwa maana kwa hukumu mnayohukumu, mtahukumiwa; na kwa kipimo kile mnacho kipimo, mtapimwa pia. Math 7:1,2

Shetani atahukumiwa na wazo lake mwenyewe la haki. Ilikuwa ombi lake kwamba kila dhambi ipatikane na adhabu yake. Ikiwa Mungu aliondoa adhabu, alisema, Yeye hakuwa Mungu wa ukweli au haki. Shetani atakutana na hukumu ambayo alisema Mungu anapaswa kutekeleza. {12MR 413.1}

Kila mtu atapata haki ambayo walidhani Mungu anapaswa kutekeleza kwa wengine. Chuki zaidi na uthibitisho ambao wameonyesha kwa wengine zaidi hii itaonyeshwa kwao kwenye kioo cha sheria ya Mungu ya upendo ambayo inawafanya waone uovu kamili wa tabia zao. Wale ambao wanataka wengine kuoza kuzimu hakika wataishia kuoza kuzimu kwa nguvu sawa na ile waliyotaka wengine. Kwa hivyo kusamehe na utasamehewa. Achilia kila deni ambalo unadai mwenzako. Kaa mwenyewe akilini mwako na mpinzani wako na ufanye amani pamoja nao moyoni mwako usije ukapelekwa kwa jaji yule yule ambaye alihukumu wengine na akahukumu mwenyewe.

Kubaliana na adui yako haraka, wakati uko njiani naye; asije adui akupe kwa jaji, na hakimu akakukabidhi kwa afisa, na wewe utupwe gerezani. (26) Amin, amin, nakuambia, Hautatoka huko hata utakapolipa deni kamili. Math 5:25-26

Shetani amemlaani na kumshtaki zaidi kuliko mtu mwingine yeyote na kwa hivyo atateseka kwa muda mrefu kama matokeo.

Hitimisho

Katika kijitabu hiki imethibitishwa wazi kuwa:

Ubaya utawaua waovu, nao wamchukia mwenye haki watakuwa ukiwa. Zab 34:21

Ni uovu ulio ndani ya moyo wa mwenye dhambi ambao hutoka na kumwangamiza. Moto huu umeundwa kupitia hatia inayoletwa ndani ya moyo wa mwenye dhambi mbele za Mungu.

Kwa muhtasari tunakumbushwa ukweli rahisi.

1. *Njia ya haki ni nyembamba na ulimwengu mwingi utakataa neema ya upendo ya Mungu. Yesu alisema njia ya uzima wa milele ni nyembamba na nyembamba na wachache wanaipata. Mathayo 7:14.*
2. *Waovu watakufa na kupotea milele, wameangamizwa kwa uchungu na hatia ya uasi wao wenyewe.*
3. *Ni kupitia sheria za maumbile ambazo zina uwezo wa kuonyesha dhambi ya mwanadamu ambayo waovu wataliwa, wakati huo huo wakisikia kuzidiwa na kuachwa chini ya uzani wa maisha yao ya aibu.*
4. *Hakuna kitendo cha bidii au nguvu au hamu ya kumaliza maisha ya waovu kwa upande wa Mungu. Waovu wanadanganywa katika kazi ya mikono yao wenyewe; huanguka ndani ya shimo ambalo wamechimba. (Zaburi 7:15; Zaburi 9:16)*

Mwisho wa waovu

Hukumu ya Mwisho ya Moto

Kwa wale wanaomwamini Mungu ni karibu kila sababu kuamini kuwa njia pekee ya kumaliza dhambi ni kuwacha waovu wafu kwenye njia zao kwa kuteremsha ghadhabu ya moto kutoka kwa moyo wa Mungu kuwasha waovu na kuwamaliza.

Inafikiriwa kuwa waovu sio tu watajiangamiza wenyewe na kwamba ikiwa Mungu ni Mungu wa haki atawaadhibu wakosaji na kuwalipa malipo yao maovu kulingana na matendo yao kwa kuwatia moto moja kwa moja na kuwachoma wakiwa hai. Je! Mungu mwenye upendo angefanya hivyo kwa watoto wake? Je! Ungewachoma watoto wako waliopotoka wakiwa hai kwa moto na kuwaona wakipiga kelele kwa uchungu?

Watu wengine wanasema kuwa njia pekee ya kumaliza saratani ni kuikata. Shida na mfano huu ni kwamba unapunguza saratani kutoka kwa mtu mmoja, jambo ni kuokoa maisha sio kuiharibu. Watu wengine wanasema waovu ni kama mbwa aliye na mbwa na mbwa anahitaji kulala. Je! Unamchukua mbwa na kumchoma moto polepole kwa siku kadhaa wakati analia na kulia kwa uchungu wakati waadilifu wanalia - zaidi kidogo kwa sababu unastahili kwa sababu ya uovu wako? Je! Ni kweli hii itafanyika mwisho?

“Wale ambao wanakataa rehema iliyoandaliwa kwa uhuru, bado watafahamishwa dhamana ya ile waliyoidharau. Watasikia uchungu ambao Kristo alivumilia msalabani kununua ukombozi kwa wote watakaoipokea. Ndipo watatambua kile wamepoteza - uzima wa milele na urithi wa kutokufa.” RH Septemba 4, 1883

Hakika ameshughulikia huzuni zetu, na amebeba huzuni zetu. Walakini tulimwona kuwa amepigwa na Mungu, na aliye mnyonge.

Isa 53:4